

DOMOLJUB

Izhaja vsak četrtek. Cena mu je 3 K na leto. (Za Nemčijo 4 K, za Ameriko in druge tuje države 6 K). — Posamezne številke se prodajajo po 10 vinarjev.

S prilogami:
Naš kmečki dom, Društvenik, Naša gospodinja

Spisi in dopisi se pošiljajo: Uredništvu „Domoljuba“, Ljubljana, Kopitarjeva ulica. Naročnina, reklamacije in inserati pa: Upravištvu „Domoljuba“, Ljubljana, Kopitarjeva ulica.

Štev. 3.

V Ljubljani, dne 18. januarja 1912.

Leto XXV.

Delo naših poslancev v drž. zboru.

Poročati na shodu zaupnikov posl. J a r c.

Spoštovani zaupniki! Načelnik dr. Šusteršič je podal poročilo o političnem položaju v deželi Kranjski in na Dunaju. Moja naloga je poročati, kaj so Vaši poslanci delali na Dunaju. Poseči bi mi bilo do l. 1907. nazaj, v delovanje prejšnjega parlamenta. Ne tom se spuščal v vse podrobnosti, označiti hočem le glavne točke, kar je tem lažje, ker nar informira o delu slovenske delegacije na Dunaju sproti naše vrlo časopisje. Smatram uvodoma za svojo dolžnost, da izrečem vsem onim, ki so nas podpirali potop časopisja, pristrane zahvalo. Uspešno delo, ki se v javnosti najmanj vidi, vrše gotovo časničarji. (Odobranje.)

Za bedno ljudstvo.

Poslanci S. L. S. so vedno v prvi vrsti skrbeli za to, da se pomaga najprej ljudstvu tamkaj, kjer je najbednejše. Kar najbolj tare ljudstvo ob priliki raznih neugod, je beda, ki nastane zaradi istih. Najbolj tarejo kmeta neugode. Zaradi teh so poslanci S. L. S. vlagali v parlamentu v prvi vrsti nujne predloge. Iz velikega števila predlogov naj omenim najprej predloge zaradi nim (toče, suše, peronospora), povodnij itd. Takih so vložili v prejšnji zbornici okrog 140, v sedanjih pa tudi že par desetih. Reči moram, da kljub temu, da birokratizem ovira naglo pomoč, vendar delo ni bilo brez uspeha. Spominjam se l. 1908., ko je bila huda suša in se je z državno podporo pol milijona kron razdelilo med naše živinorejce več sto vagonov sena po nižani ceni in se je s tem kmet vsaj deloma obvaroval škode vsled suše. Lani so dobili vinogradniki po prizadevanju naših poslancev po nižani ceni 48 vin. galico, dočim je stala pri trgovcu do 80 vinarjev.

Doseglo se je, da se je razdelilo med ljudstvo, po toči oškodovano, mnogo krompirja, koruze, moke itd.

Tudi letos se je storilo, kar se je moglo. Dobilo se je 200.000 K za podporo

Dr. Ivan Šusteršič,
vodilnj S. L. S. in novi deželni glavar.

prešičerejem. Za to, kako se pa kake podpore razdele med posameznike, ne morejo biti odgovorni poslanci, ker je razdelitev podpor v rokah glavarstev in podobnih korporacij. Poslanci bi morali biti vsemogočni, ako bi hoteli to stran ugodno rešiti, — njihov trud gre v prvi vrsti le za izposlovanje podpore. Zbornica je tudi v zadnjem zasedanju dovolila na predlog člana našega kluba dr. Korošca 3 milijone kron za ljudstvo v bedi. Vsi predlogi, ki jih je stavila naša delegacija, so imeli namen, povzdigniti gospodarsko stanje našega ljudstva. (Odobranje.)

Povzdiga živinoreje.

Stojimo na stališču, da je prvi vir dohodkov našemu kmetu živinoreja in da je treba to povzdigniti.

Že leta 1907. je neki gorenjski poslanec predlagal stroge odredbe proti vtihotapljanju srbske živine in zahteval stroge odredbe pri uvozu tuje živine. Kako važna je ta stvar, se je pokazalo, ko so se meje deloma odprle za uvoz tuje živine, s tem se pa zanesla k nam kuga, ki je povzročila doslej že 200 milijonov škode. Ko se je šlo za podporo živinoreji, so naši poslanci sploh imeli tehtno besedo, zlasti poslanec Povše. Njemu je kot splošno čislavanemu strokovnjaku bilo poverjeno poročilo o novi postavi zoper živinske kužne bolezni in o podpori za živinorejo, vsled česar bo prišlo na Kranjsko vsako leto 120.000 kron državnega denarja za povzdigo živinoreje. Iz naših krogov se je predlagalo, naj vlada vztrajno podpira izboljšanje planin, naši poslanci so se zavzeli za izboljšanje in osušenje dolin po Notranjskem. Iz naših krogov se je predlagalo, naj se z odpravo carine olajša živinorejcem nakup krmil (zlasti koruze), naj oddaja država živinsko sol za lastno ceno. Tik pred razpustom pa je sklenil po pro-

silu Povšetovem državni zbor važne predloge za nakup umetnih gnojil, semen itd. po znižani ceni in za izboljšanje travnikov in pašnikov.

V zadnjem zasedanju pa, ko so hotele vladne stranke samo sebi deliti, je vstal tudi član našega kluba dr. Korošec ter predlagal 10.000.000 kron za povzdigo živinoreje. (Odobranje.)

Železnice in ceste.

Posebno pozornost so posvetili naši poslanci železnicam in cestam. Ko se je sklepala nova pogodba z Ogrsko, so dosegli, da se je z zakonom z dne 30. decembra 1907 zagotovila zgradba belokranjske železnice, ki bo stala 16 milijonov kron in za katero so sedaj dela razpisana in se začne še letos graditi. Zanj sta si stekla največ zaslug dr. Šusteršič in Šuklje. Za to železnico je bilo treba treh najnujnih predlogov. Vložili pa so se predložitve za te-le železnice: Ljubljana — Idrija — Sv. Lucija, Polzela — Kamnik, Kamnik — Kranj — Loka — Žiri, Purkla — Št. Leonard — Ptuj — Brežice, Brežice — Novo mesto — Postojna — Štanjel, podaljšanje železnice Gorica — Ajdovščina, Kočevje — Črnomelj — Vinica, ter za poddržavljenje jolenjskih železnic.

Izmed predlogov glede cest omenimo Gostinčarjev predlog, da se naj poplavljeni cesta Logatec — Idrija, kar se je nedem zgodilo. Enak predlog se je stavilo za cesto Podrož — Petrovo brdo, za cesto Luža — Črnomelj — Vinica, za cesto Grosuplje — Ribnica — Kočevje — Črnomelj.

Zavarovanje, dolgovi in davki.

Naši poslanci zahtevajo od nekdanj, da se naj zavarovanje zoper škode odvzame oduševskim židovskim zavarovalnicam in naj postane državno ali deželno.

Kmeta tarejo danes zlasti dolgovi in davki. Razdolževanje malih kmetov je od nekdanj v programu naše stranke in v državnem zboru sta to predlagala Povše in Grafenauer. Zemljiški davki mora kmet plačati, tudi če ima zgubo pri gruntu. Zato se je predlagalo v državnem zboru od naše strani, da se naj zemljiški davek odpravi, oziroma pravično preuredi ter da se naj odpravi hišni davek od kmetijskih poslopij in odpiše davek od novo pogozdenih zemljišč, kar je zlasti važno za Notranjsko. Obenem pa zahtevajo naši poslanci, da izjeme še drugo hudo breme: notarijat, ki se naj poddržavi, kakor je predlagal dr. Šusteršič. Da bo imel kmet več delavcev doma, so predlagali naši poslanci dveletno vojaško službo, ki se, kar je gotovo, z raznimi olajšavami kmalu upelje. Dosegli pa so se tudi, kakor so naši poslanci vedno zahtevali, dopusti kmetičkim fantom ob žetvi in košnji in podpora rezervistom in njih družinam. (Odobranje.)

Vinogradniki.

Za vinogradnike so se naši poslanci tudi zavzeli. Predlagalo se je odpis državnih brezobrestnih posojil,

in naj bi dajala država vinogradnikom galico po lastni ceni.

Slovenski klub središče agrarnih akcij.

Lahko rečem, da pomenja kar se tiče zveze kmečkih poslancev v parlamentu, Slovenski klub središče delovanja za kmečke koristi. Za uravnavo hudournikov, regulacijo rek in namakanje zemljišč je bil v poljedelskem ministertvu posebni oddelek, ki je bil najbolj zanemarjen. V tem oddelku sta bila le dva uradnika in trije inženirji, medtem ko jih je bilo drugod preveč, da so se kar tepli za akte. Zaradi tega je izšla iz Slovenskega kluba akcija in je staval poslanec Povše predlog, ki je bil podpiran od vseh poslancev kmečkih strank v parlamentu, naj se prispevek za melioracijski zaklad zviša in ustanovi poseben oddelek za melioracije. (Odobranje.)

Draginjsko vprašanje.

Govorniki S. L. S. so vedno, v parlamentu in na shodih povdarjali, kako velika laž je trditev, da naš kmet odira mestno prebivalstvo. In danes spada že vest o argentinskem mesu med pravljice. Pokazalo se je sedaj, da jedo na primer Dunajčanje cenejše meso kot pa Ljubljani. V draginjski debati, nadalje v zbornici in odsekih, kjer sogovorili naši poslanci, se je pokazalo, da je draginje kriv velekapitalist, prekupci in karteli. (Tako je!) Dr. Krek je šel prvi v boj proti kartelom in izdelal je zakonski načrt proti kartelom, ki bo podlaga tozadevnemu delu v odseku. Kako bo pa zbornica sprejela ta zakon, je drugo vprašanje, kajti preveč poslancev je odvisno od velekapitala. Eno pa je dobro: Zastor se je dvignil in krivce poznamo! (Odobranje.)

Uradniško vprašanje.

Tisti, ki so se prej pehali za uradništvo, so v odseku celo zadevo tako zavlekli, da morajo znova vse pričeti. Vstali so poslanci iz uradniškega stanu sami in rekli, da je imel dr. Šusteršič prav, kar je povedal o uradništvu. Mi imamo uradnikov preveč in državni uradniški stroj je treba preurediti. To je dejstvo. Čuli smo govoriti tudi vojnega ministra, ki je rekel, da se o molohu militarizma vse pritožuje, a nihče o molohu birokratizma, ki požre vsako leto 700 milijonov. Dr. Krek je v enem svojih govorov opozarjal tudi na eno stvar, da se namreč za vsako državno službo ljudje preveč vlečejo. Vsak kmečki fant, če le more dobiti kako službo pri železnici ali kjersibodi, zapusti dom, in vsako kmečko dekle, če le more dobiti kakega malega uradnika, ali koga, ki ima spleš pisano kapo, gre z doma, na gruntu pa noče nobeden delati. (Pritrjevanje.) Povem pa, da to ni prav.

Jugoslovansko stališče.

Iz Slovenskega kluba je izšel predlog o osvobojenju bosanskega kmeta, in dr. Šusteršič je staval predlog proti oduševski bosanski agrarni banki. Ako hočemo rešiti jugoslovansko vprašanje, moramo iti roko v roko s hrvaškimi, jugoslovanskimi kmeti, in to stališče tudi z vso doslednostjo zasledujemo. (Odobranje.)

Narodne pravice.

Očitajo nam nasprotniki, da so nam narodne pravice deveta briga in zlasti takozvane Elsnerjeve jezikovne odredbe. Te jezikovne odredbe pa gredo nazaj do moža, ki je bil zvest pristaš narodno-napredne stranke. Koliko resnosti ima narodno-napredna stranka pri tem svojem vpitju, kažejo zadostno interpelacije njegovega poslanca dr. Ravniharja in njegov vstop v vladno večino. Z disciplino v našem klubu pa moremo dovesti vlado do tega, da avstrijskega problema ni konec že pri Spielfeldu. V zadevi laške fakultete so pokazali naši poslanci dovolj, da si znamo priboriti ugled in veljavo. Naše delo je smoteno in Slovenci smo danes že tako močni, da ni treba, da bi prenesli vsako klobuto. Glede obrambe narodnih pravic pa naj daje narodno-napredna stranka nauke sebi in svojemu poslancu. (Odobranje.)

Podrobno delo.

Sami veste, da dá silno veliko opravka podrobno delo, zlasti velike vodovodne akcije, regulacije rek, hudournikov, vodovodov, cest itd. Da morejo državni poslanci tozadevno delati z uspehom, je zasluga dejstva, da nastopajo vedno v soglasju s kranjskim deželnim zborom. (Odobranje.)

Naši nasprotniki.

Že v prejšnjem državnem zboru so svobodomiselnih stranke skušale pričeti s kulturnim bojem. Spominjam le na znano Wahrmundovo afero. Po dunajski zmagi pri državnozbornih volitvah pa je mislilo svobodomiselnost, da je na konju. In razkoračil se je pred kratkim v parlamentu neki Malik, ki ne slovi vsled ničesar drugega kot pasjega biča ter je predlagal zakon o razporoki. Ako bi se sprejel, bi bil to atentat na svetinje našega naroda. (Burno pritrjevanje.) Vi ste nas izvolili zato, da zastopamo naše gospodarske in narodne pravice, pa tudi pravice katoliške Cerkve. (Viharno odobranje.) Zato je umevno, da smo glasovali vsi soglasno proti. Toda poslanec dr. Ravnihar, zastopnik liberalne stranke, ki je tako »katoliško napredna«, je glasoval za razporoko. Značilno. Naši liberalci imajo sploh posebno taktiko. Kakor enkrat upijejo, da so pridni katoličani, tako tudi drugič nastopajo proti najsvetejšim stvarim katoliške Cerkve. In sedaj snujejo tudi tri stranke: eno za meščane, eno za kmete in eno za delavce. V vodstvo stranke za meščane so že izvolili polovico advokatov iz Ljubljane, za kmete so ustanovili kmečko stranko, za delavce pa stranko šele snujejo. Tako bodo naredili iz ene stranke tri, iz enega sleparja tri. (Smeh.)

Ljudstvo zaupa S. L. S.

Naše ljudstvo pa nam sme zaupati in to zaupanje je pokazalo tudi pri volitvah. Ni malenkost, ako lahko rečemo v državnem zboru: Razpustite nas, kadar hočete, mi imamo za seboj četo zvestih volilcev. V našem klubu je 27 slovenskih in hrvaških poslancev in za temi stoji 130.000 volilcev. To je armada, ki kaj zaleže. (Odobranje.)

Pošteno je vršila slovenska delegacija v državnem zboru svojo dolžnost in ima zato tudi mirno vest. Prosim vas samo, da ji ohranite zaupanje tudi v bodoče, ko bo tudi nadalje vršila svojo dolžnost v težkih razmerah za gospodarski in narodni blegor dežele in kmeta. (Burno odobravanje.)

Volitve v trgovsko in obrtno zbornico.

VELIKI POMEN TEH VOLITEV.

Večkrat se čuje vprašanje, kaj je trgovska in obrtna zbornica in za koža je ustanovljena. Vse trgovske in obrtne zbornice so stanovske korporacije, katere naj bi v prvi vrsti zastopale koristi trgovcev in obrtnikov. Da se to ne godi v isti meri, kakor bi se moralo, krivi so tisti ljudje ali stranke, ki imajo te zbornice v rokah, oziroma stranke, ki imajo večino v teh zbornicah. V celi naši Avstriji po vseh kronovinah imajo večino v teh zbornicah liberalci. Ker pa se je skazalo povsedi, da koder liberalci gospodarijo, ne gospodarijo v korist ljudstva in splošnosti, marveč le v korist posameznikov, zato tudi od naše trgovske in obrtne zbornice ne smemo pričakovati kakih izvanrednih presenečenj, dokler bodo naši liberalci gospodovali v tej zbornici. Kar ima kranjska trgovska in obrtna zbornica v zadnjih šestih letih koristi za splošnost pokazati, to so storili zastopniki Slovenske Ljudske Stranke. Žal, da niso imeli večine zastopnikov Slov. Ljudske Stranke, ker bi se bilo dalo še veliko več storiti, nego so storili. Večkrat se spomnimo nazaj, kako se je bilo treba bojevati, predno se je liberalna večina udala, da je prodril kak koristen predlog v korist naših trgovcev in obrtnikov.

Kakšna pa je bila naša trgovska in obrtna zbornica, predno so prišli naši zastopniki Slovenske Ljudske Stranke v to zbornico? Paševal je bivši tajnik, kateri se je delal vsegamogočnega. Zbornični svetniki niso imeli prav nič govoriti. Prečitati so smeli samo tisto, kar jim je dal bivši tajnik v roke. Liberalni svetniki so pa tudi bili zelo veseli, ako jih je znanec nazival »gospod svetnik«, s tem pa je seveda bilo tudi njihovo delo opravljeno. Ako so bile napovedane javne seje, niso bile sklepčne, liberalne svetnike so iskali po ljubljanskih kavarnah in gostilnah. Končno se jim je vendar posrečilo, da so spravili toliko svetnikov skupaj, da je bila seveda sklepčna. Javna seja je bila seveda tudi temu primerno hitro končana.

Tako idealno življenje si predstavljata tudi sedanja gospoda tajnika. Seveda so se časi spremenili. Nov duh so zanesli v trg. in obrtno zbornico naši zastopniki. Seveda so se liberalci upirali in prezirali naše zastopnike, kolikor se je dalo. Tudi k javnim sejам so bili liberalci primorani hoditi, ker so se bali, da jih naši ne presenetijo s kakimi predlogi. Naši zastopniki so zahtevali, kakor je določeno po zborničnem pravilniku, naj bodo vsak mesec javne seje, zlasti ker oba zbornična tajnika ved-

no stokata, kako velikansko dela da imata. Temu so se liberalci uprli, ostalo je pri starem. Zbornica ima svoje navadre tri ali k večjem štiri javne seje na leto, s tem je vse opravljeno. V enem smo edini s tajniki in liberalnimi zastopniki naše trgovske in obrtne zbornice, namreč: da se v zbornici veliko dela, vendar ne za trgovce in obrtnike, marveč za »Sokola« in druga liberalna društva. Kranjska trgovska in obrtna zbornica je pa tudi zbornica za propadle kandidate. Stvar je ta: po dežel-nem volivnem redu ima trgovska in obrtna zbornica pravico izvoliti v deželni zbor dva poslanca. In ravno, ker ima zbornica pravico, da voli dva poslanca, zato se brigajo in pehajo naši liberalci za to zbornico.

Vsaj vendar še v svojem zadnjem oklicu, katerega so liberalci razposlali svojim zaupnikom, poudarja in potrjuje naše izvajanje liberalni dr. Novak, kateri je izvoljen v deželni zbor od te zbornice, »da ne glede na stanovske interese trgovcev in obrtnikov imajo te volitve za naravno-napredno stranko še posebej izredno važnost, ker volijo svetniki trgovske in obrtne zbornice dva poslanca v deželni zbor kranjski.«

Tukaj imamo zopet našega liberalca Torej ne toliko za stanovske koristi trgovcev in obrtnikov, ampak zato, ker volijo svetniki trgovske in obrtne zbornice dva poslanca v deželni zbor, zato se brigajo naši liberalci za to korporacijo. Ta stavek veliko pove, upajmo, da se našim trgovcem in obrtnikom odpro vendar enkrat oči in pomejemo pri prihodnjih volitvah tudi iz te zbornice — liberalce.

Trgovska in obrtna zbornica bi morala sporazumno z večino deželnega zbora, oziroma odbora delati za koristi naših kranjskih trgovcev in obrtnikov. Vsaj je v deželnem proračunu nakazanih 88.000 K za obrtništvo. To je tolika svota, kolikor ima trgovska in obrtna zbornica sploh proračunano in znašajo približno vse njene potrebščine. Vendar da bi se liberalci hoteli približati v tem oziru večini deželnega zbora ali odbora, to niti misliti ne smemo. Pa je tudi bolje, ako se liberalci preveč ne brigajo za trgovce in obrtnike, kajti koder imajo ti ljudje svoj nos, tam je gotovo vse pokopano.

Zato pa naj naši kranjski trgovci in obrtniki v svojo lastno korist volijo kandidate Slovenske Ljudske Stranke pri prihodnjih volitvah, po teh bodo imeli uspešno zastopstvo, liberalni stranki pa naj obrnejo hrbet!

POZOR VOLILCI IN VOLILKE V KANJSKO TRGOVSKO IN OBRITNO ZBORNICO.

Opozarjajte takoj na važnost teh volitev vse trgovce in obrtnike! — Volitve se v najkrajšem času izvrše!

Volitve v trgovsko in obrtno zbornico kranjsko so pred durmi in liberalci v svojem časopisju že lažejo in hujskajo kar se da. Gre se jim zopet enkrat za kožo. Skrajni čas je, da pride trg. in obrtna zbornica v druge roke,

kajti libera'no zastopstvo je dokazalo, da mu je na srcu le liberalna politika, ne pa resnična korist in razvoj ob tnišiva in trgovstva. Slovenska Ljudska Stranka hoče, da obrtniki in trgovci samolastno gospodarijo v svoji korporaciji in da nehajo časi, ko je zbornico za svojimi cilji vodil agent Ivan Hribar ter je liberalna stranka tako podcenjevala trgovce in obrtnike, da je pošljala iz trgovske in obrtne zbornice take zastopnike obrtništva in trgovstva v deželni zbor, kakor je liberalni advokat dr. Fr. Novak! Trgovska in obrtna zbornica ne sme več biti politična hi-ralnica za mandate drugod propadlih liberalnih advokatov in drugih takih »politikov«. Če hočejo trgovci in obrtniki res, da bodo sami gospodarili v svoji stanovski korporaciji, tedaj morajo pomesti z vsemi liberalnimi kandidati. Liberalci se boje, da dobe plačilo za svoje grehe na obrtništvu in trgovstvu in zato upijejo in se lažejo o naših pristaših. Liberalcem nič vere! Po liberalnih listih se ob tej priliki prav neutemeljeno napada večina kranjskega deželnega zbora. Resnica pa je: še-le ko je S. L. S. prišla do večine v deželnem odboru, je dežela pričela resno delati za obrt in trgovino. Delo S. L. S. je zavod za pospeševanje obrti, trgovska šola in številni strokovni tečajji. Dočim je prejšnja libera'na večina deželnega odbora votirala za p o s p e h obrti komaj 10 000 in še manj na leto in še teh ni izp'ačala, daje sedaj dežela na le o v prospeh obrtništva 80 tisoč kron! Vse kar je bilo koristnega predlaganega v korist obrtnikov in trgovcev v trgovski in obrtni zbornici je izšlo iz vrst Slovenske Ljudske Stranke. Kako so libe alci poizkušali onemogočiti naš predlog, naj bi se vršila deželna obrtna razstava, na kateri bo dano našemu obrtniku, da se pokaže svetu. Liberalci so se vsemu upirali in so hoteli le lenariti. Zato se liberalci upirajo naši zahtevi, da bi zbornica imela več sej na leto, da bi se moglo še več napraviti za trgovce in obrtnike. Zavedni obrtniki in trgovci bodo torej volili s Slovensko Ljudsko Stranko, ki ima moč in upliv s svojo agilnostjo res kaj storiti za prospeh trgovine in obrti, od nemočne in poražene, lene in brezuplivne liberalne stranke pa bodo ostale slej ko prej samo — prazne obljube.

»Gostilničarski Vestnik« in volitve v Kranjsko trgovsko in obrtno zbornico. V zadnji številki imenovane-ga lista beremo notico o volitvah v Trg. in obrtno zbornico, s katero se dela reklama za liberalno stranko. Poroča nadalje, da se hoče v zadrugah organizirano gostilničarstvo teh volitev udeležiti in da so določili g. Lavoslava Bučarja, gostilničarja in liberal. propadlega župana v Kostanjevici, za svojega stanovskega zastopnika v trgovski in obrtni zbornici. Ta gosp. L. Bučar pa je bil že zdavnej tudi od liberalne stranke postavljen in je uvrščen med kandidatno listo, katero je že meseca decembra v imenu liberalne stranke razposlal liberalni dr. Novak.

Slovenska Ljudska Stranka je na zadnjem zaupnem shodu soglasno postavila kot kandidata za trg. in obrtno zbornico: župana in gostilničarja Jakoba Dimnika v D. M. v Polju. **Zavedni gostilničarji bodo volili tega vrlega zastopnika in ne bodo nasledili liberalnim manevrom, da bi volili od lib. stranke priporočenega lib. Lavosava Bucarja, ampak volili kandidata S. L. S. »Gostiln. Vestnik«** pa je pri tej priliki odkril le svojo liberalno barvo, katero je dolgo časa zakrival. Gostilničarji, pazite na volilne listke in legitimacije in ne oddajte jih liberalnim agitatorjem! Volite kandidata S. L. S., ki je sranka resneza dela!

Liberalni špekulantje na delu. Oškodovati hoče o kranjske trgovce in obrtnike! Liberalci, ki bi radi povsod vse zase izrabili, očitajo Slovenski Ljudski Stranki, da bi se rada polastila v trgovski in obrtni zbornici zborničnega denarja. Pregovor pravi: Kakoršen je človek, tako misli o drugih. Ljudje, ki so ubogljivi pri Glavni posojilnici osleparili za stotisočake, bi s tem obrekovanjem radi prikrili svoje grde namene. Koliko premoženja ima naša trgovska in obrtna zbornica? Vsak to dobro občuti, trgovci in obrtniki, ki plačuje davke in dobro ve, da so bile ravno doklade v prejšnjih letih veliko nižje, nego sedaj. **Lansko leto so gospodje zvišali doklade na sedem odstotkov**, a trgovsko ministrstvo tega ni dovolilo, marveč so se zvišale samo na šest odstotkov. Letos so se pa zopet doklade zvišale, in sicer **na osem odstotkov**. Seveda potrebuje ta sklep potrdila od trgovskega ministra. Torej, če ima trgovska in obrtna zbornica toliko denarja, čemu je pa treba vedno doklade zviševati? — Gospodje liberalci, premoženje trgovske in obrtne zbornice leži v fondu za trgovsko akademijo in znaša 86.000 kron. Ta fond se je slučajno tako hitro visoko nabral, ker je morala južna železnica plačati zaostale prispevke. Vsled razsodbe najvišjega sodišča je pa zopet morala zbornica južni železnici večjo vsoto vrniti, kar je spavilo zbornično blagajno v precejšnjo zadrego. Zato so se lansko leto morale tudi doklade zvišati. **Ta fond — okroglo 89.000 kron — ga hočejo liberalci porabiti za nakup neke palače (pačča umrlega grofa Waldersteina) v Ljubljani.** Silijo trgovsko in obrtno zbornico, naj bi kupila to palačo, ki za trgovsko in obrtno zbornico ni pripravna. Predno pa bo hiša za zbornico uporabna, **bo treba še prezidave in poprave**, kar bo stalo, kakor je proračunjeno, 25.000 kron. Za pogodbe, koleke itd. je proračunano 5000 kron, skupno torej **150.000 kron.** Pokritje pa iznaša, kakor že rečeno, 80.000 kron iz fonda trgovske akademije, a ostalih 70.000 kron bi bilo oskrbeti s hincotečnim posojilcem, plačljivim v 50 letih. — Vse to silijo liberalci, ker je pri tem pri posojilu na hiši prizadeta neka njihova posojilnica in nek njihov romiški enik. In zato naj plačujejo Kranjski trgovci in obrtniki, zato naj se na ramena trgovcev in

obrnikov nalože nova velika in ogromna bremena. Obrtniki in trgovci, odprite oči, mislite nase, ne na liberalce, katere sedaj že vse zapušča in ki bi vas radi le v toliko izrabili, da bi vi šli zanje po kostanj v ogenj. Volite vsi kandidate Slovenske Ljudske Stranke.

Ne podpisuje liberalnim agitatorjem, ne zaupajte jim, da ne pridete v škodo! Liberalni agitatorji švigajo okolu z nekimi polami in prosijo volilce, naj se na te pole podpisujejo. Opozorite volilce, naj se liberalcem na njihove papirje ne podpisujejo, ker kako lahko po liberalnem agitatorju s svojim podpisom pridejo v veliko nesrečo. To je jasna priča »Glavna posojilnica«. Torej previdnost in liberalcem nič zaupati — ne podpisov, ne listin!

KANDIDATI S. L. S. ZA TRGOVSKO IN OBRTHO ZBORNICO:

Trgovska kategorija.

II. razred.

1. Ivan Lavrič, trgovec in župan v Cerknici.
2. Rajko Marenčič, trgovec v Kranju.
3. Pavel Velkavrh, trgovec z moko v Ljubljani.

III. razred.

1. Franc Zorec, trgovec v Ljubljani.
2. Horvat Urban, knjigar v Novem mestu.
3. Ivan Podlesnik ml., trgovec v Ljubljani.

Obrtna kategorija.

Za I. obrtni razred se naznači pozneje kandidat.

II. razred.

1. Julij Weibl, mizarski mojster v Kamniku.
2. Franc Pust, mestni tesarski mojster v Ljubljani.
3. Anton Čebulj, krojaški mojster na Jesenicah.
4. Jakob Dimnik, gostilničar, mesar in župan, D. M. v Polju.

III. razred.

Ogrin Ivan, stavbni mojster v Ljubljani.

Pozor, pozor volilci in volilke v trgovsko in obrtno zbornico! Volilni listki in legitimacije vam bodo v kratkem dostavljeni po pošti s priporočenimi pismi. Liberalci hočejo svoje agitatorje poslati takoj za pismo, da bi vam izvabili listke. Ne dajte torej iz rok volilnih legitimacij in listkov nikomur, ako ga dobro ne poznate, da je res naš, naj se tudi laže, da je pristaš naše stranke. Ne pustite se oslepariti od predrznih liberalnih agitatorjev!

Političen pregled

AVSTRIJA.

Novi člani gosposke zbornice.

Ministrski predsednik je naznanil po starem običaju predsedniku gosposke zbornice knezu Windischgratzu, da bo imenovan med drugimi za člana gosposke zbornice tudi odstopivši deželni glavar kranjski pl. Šuklje. Imenovanih je več parlamentarcev, ki niso bili pri zadnjih volitvah več izvoljeni v državno zbornico.

Vojaški nabori.

Poroča se, da bodo letos najbrže vojaški nabori precej kasneje, kakor navadno. To je v zvezi z novo brambno predlogo. Merodajni krogi namreč upajo, da bodeta avstrijski in ogrski državni zbor rešila to predlogo tako zgodaj, da bodo lahko nabori že po novem. Treba bo več novincev, ker bodo služili le dve leti.

VOLITVE NA NEMŠKEM.

Dne 12. januarja so se vršile volitve v nemški državni zbor. Zanimanje za te volitve je splošno. Vsi evropski listi pišejo o njih izidu. Zanimive so posebno zato, ker so se svobodomiselnih stranke in pa socialni demokratje, ki so na Nemškem silno močni, zvezali, da skupno oslabe katoliški centrum in pa konservativno stranko, ki kropko stopata svobodomiselnim elementom na prste.

Centrum je politična organizacija nemških katoličanov. Nastal je v tistih letih, ko je hotel nemški mogočni kancler Bismark ponižati katoliško cerkev in katoličane. Tedaj so stopili katoličani tesno skupaj in prisilili kanclerja, da je nehal s kulturnim bojem. Centrum pa je ostal pozneje ravno tako močna organizacija vseh zavednih katoličanov na Nemškem. Za njim stojijo vsi kakor en mož in ima radi te svoje enotnosti veliko moč v parlamentarnem življenju. Brez njega se ne more izvršiti nobena važnejša reč.

Leta 1907. je skušal Bülow, naslednik Bismarkov, oslabil centrum pri volitvah. Nahujskal je protestanec proti katoličanom, toda uspeh je bil ničven. Centrum je dobil 100 poslancev, le socialni demokratje so bili udarjeni. Oditi je moral Bülow sam, ker ni imel nobene zaslombe v parlamentu. Njegov naslednik Bethmann-Hollweg je s centrom in pa s konservativci vladal in izvršil velike reforme, posebno na finančnem polju. In ker se je pri ti reformi moralo zvišati tudi nekatere davke, upali so svobodomiselnici in socialni demokratji, da s hujskanjem proti »klerikalizmu«, »tlačitelju ljudstva« itd., čisto oslabe katoličane in tudi konservativne protestante.

Toda izvrstno organizirani nemški katoličani se niso ustrašili boja. Zvezali so se s konservativci in tako priberili

sebi zmago, konservativcem pa tudi ohranili mandate. Dosedaj znani izidi kažejo, da so svobodomiselnici sami tepeni. Pridobili pa so precej socialni demokratije. Volivni rezultat pri prvih volitvah je sledeči v primeri z l. 1907. Centrum 1907 prvi dan 88, sedaj ravno tako 88; konservativci 1907 41, sedaj 27; socialni demokratije 1907 29, sedaj 66. Svobodomiselnici imajo doslej 4. V ožjih volitvah je silno veliko kandidatov in bo splošen pregled še le po tem izidu mogoč.

Udeležba je bila povsod silno velika. Skrbelo se je posebno za volivno tajnost; po posebni naredbi so morale biti neke sobice napravljene, kjer je volivec dejal glasovnico v kuverto, ne da bi kdo mogel videti, koga voli. — Velika mesta Berlin, Hamburg, Frankfurt, Vratislava itd. so vsa volila socialne demokrate.

VOJNA.

Kaj je z mirom?

Veliko se je pisalo zadnje čase o miru med Turčijo in Italijo, ki si ga obe želita. Govorilo se je, da sta obe državi že pripravljene za mir, samo primarne oblike da še iščejo. Za mir sta posebno delali Avstrija in Nemčija, ki se bo ita, da ne bi nastali spomladi nezmiri na Balkanu, če se boji v Tripolisu nadaljujejo. Toda, kdo naj se uda? Italija se sicer zaveda, da je še silno malo dosegla in da nima pokazati nobenih uspehov, toda odjenjala ne bo, ker ve, da enkrat Turčija gotovo obnemore in ker so Lahii že toliko zapravili v ti nesrečni deželi Tripolisu. Turkom se pa tudi ne mudi, ker se bojujejo zanj bolj Arabci, kakor njeni redni vojaki in pa ker ima še vedno upanje, da se stvar kolikor toliko dobro izteče.

Ker je upanje na mir za enkrat prevaralo, so Italijani v svoji vročkrvnosti jako nemirni. V Tripolisu se baje organizirajo velike čete, ki se pripravljajo na odločilen pohod proti Garianu. To pogorje, ki so ga Turki in Arabci utrdili, morajo Lahii vzeti in prekoračiti, predno v resnici morejo reči, da so Tripolis vsaj deloma osvojili. Za tak pohod pa se je treba dobro pripraviti, kajti pokazalo se je, da laški vojak v puščavi malo zmore in da so Arabci ne le drzni, ampak tudi v vojaških rečeh dobro izvežbani. Da bi se jim to posrečilo, pošljejo baje v Tripolis še 50.000 vojakov. Če se začne enkrat boji v notranjosti dežele, bo to še le prava vojska.

Posamezni boji.

V vasi Gargareš se je ponudilo nekaj Arabcev Lahom za vohune, toda morali so občutiti strašno maščevanje. Drugi Arabci in Turki, ki so se navidezno pripravljali na napad proti Ain Zari, so ponoči nenadoma napadli Gargareš in poklali vse ljudi ter zagali vas. Ta dogodek je napravil povsod najslabši vtis, ker kaže, da ne morejo Lahii braniti sebi udanih niti v bližini Tripolisa.

O neprestanih bojih se poroča tudi izpred Homsa, kjer so Arabci še vedno gospodarji okolice in prizadvaajo Italijanom silne neprilike. Napadaajo jih vedno tisti čas, ko se najmanj nadejajo kakega napada. Navadno sicer Lahii, ki imajo veliko vojaštva, zapode napadalce, a vedno imajo precejšnje izgube.

Iz Rima poročajo tudi o neki pomorski bitki v Rdečem morju, kjer so Lahii potopili Turkom 7 topničark. Turki so namreč po laškem poročilu skušali prodreti čez Rdeče morje in Egipet v Cirenajiko, pa so jim Lahii to še o pravem času preprečili.

LISTEK

Krmar Milanovič.

Prsto po Russellovem romanu
»Krmar Holdsworth«.

(Dalje.)

Skušnjava, da bi se Vidi razodel in jo rešil iz bede, je bila silna, kakor še nikdar doslej. Jasno je videl pred seboj, da mora, če se ne zgodi čudež in mož ne izpremeni svojega življenja, prej ali slej priti trenutek, ko bo mogel edino na ta način Vido in njeno dete oteti pogina, če bo vrgel raz sebe vse ozire in razkril svojo tajnost. Svet pač ne bo obsodil njegove žene radi dejanja, ki ga je bila izvršila v trdnem prepričanju o njegovi smrti; ravnotako bi tudi njemu ne zamerili, če bi nastopil proti možu, katerega je zaradi njegovega grdega življenja vse preziralo in zaničevalo in ki je kruto teptal svete dolžnosti, ki jih je imel do svoje soproge.

Medtem ko so mu take misli vznemirjale srce, v katerem sta se borila strah in up in je le z bojaznijo in trepetom mislil, kako se bo vse to končalo, tedaj mu hipoma zadoni na uho sočutno vprašanje:

»Zakaj jokaš, striček?«

Rad bi se bil nasmehnil, a ni mogel; tudi besede so mu zastale v grlu, zato se zopet oglasi:

»Ah, zakaj vendar jokaš?«

Strastno je pritrdil malo kodrasto glavico k sebi na srce in odgovoril s pridruženim glasom:

»Ker imam tako neizrečeno rad svojega edinega ljubljénčka in sem vendar tako žalosten in brezupen in ker sem pozabil,« je mrmral kakor sam s seboj, »da me bo usmiljeni Bog, ki je čul mojo molitev, ko sem bil sam sredi širnega morja, uslišal tudi sedaj in mi poslal svojo pomoč.«

»Da,« je pritrdilo dekletce živahno, »tudi mamica pravi tako. Mamica pravi večkrat: ljubi Bogec, pomagaj nam! Bogec ima rad Jelico in Jelica ima rada tudi tebe, striček in ti bo dala en poljubček.«

To je bila vsa tolažba, ki jo je moglo podati nedolžno dete, a kakor balzam so bile te besede za njegovo srce. Pristrčno jo je poljubil na čelo in jo lahko poučkal na rokah semintja, medtem ko so njegove oči nepremično motrile njen nežni obrazek. Ko se je naveličala vseh raznih ljubeznivosti, s katerimi jo je obsopal, jo je spustil na tla in ji dal knjigo s podobami, katere je z veseljem in radovedno ogledovala in pri tem govorila sama s seboj, kakor imajo navado mali otroci in stari ljudje.

Tako je minilo celo popoldne; še nikdar ni bil Milanovič tako potr in nemiren, še nikdar mu ni bila glava tako zelo polna najtežjih misli in mučnih skrbi. Negotova, temna bodočnost je ležala pred njim.

Ali ni bilo verjetno, da Štefičevi zapuste Zapolje? V tem slučaju bi moral iti za njimi, kajti ločitve bi ne mogel prenesti. Toda kaj bi rekli o takem zasledovanju? Ali bi se jim ne zdelo to sumljivo? In kaj naj sam začne, ako se mu ne posreči dobiti primerne službe?

Ob petih je prišla v sobo gospa Zakotnikova, da bi pokrila Jelico; kajti to je bila navadno ura, ob kateri je deklica odhajala domov.

»Glej, srček, umazan predpasnik imam, zato te ne morem spremiti do doma,« je rekla dobra gospa; »stala bom toliko časa na pragu in gledala za teboj, dokler ne boš na varnem.«

Ko je dobila od Milanoviča še en gorak poljubček in kos pogače, sta odšli in pustili Milanoviča samega.

TRIINDVAJSETO POGlavJE.

Nepričakovan obrat.

V noči, ki je sledila temu dnevu, je divjala nad Zapoljem silna nevihta; jutro pa je bilo hladno in prijetno.

Milanovič, katerega so mučile mnogoštevilne skrbi, je spal le malo in je vstal šele ob osmi uri zjutraj. Zahotelo se mu je po kratkem sprehodu, da bi si v blagodejnem jutranjem zraku nekoliko ohladil in umiril razburjeno glavo. Odšel je iz trga in šetal med valovitim žitnim poljem in cvetočimi travniki. Sveži zrak, pisana narava, petje in žvrgolenje ptičkov, vse to je blagodejno vplivalo nanj. Zopet je mogel trezno misliti in sklenil je še v par mestih vprašati za kako službo in sicer takoj danes.

Ko se je že kake dve uri mudil v prosti naravi, se vrne proti trgu. Prišedši v svojo sobo, pozvoni. »Želel bi dve mehko kuhani jajci,« veli gospodinji, ki je na zvonov klic prišla v sobo.

»Tako, takoj dobite, a najprej vam moram povedati, kar sem ravnokar izvedela. Pomislite, zobozdravnika Štefiča še do sedaj ni domov. Uboga žena je bila celo noč pokonci in ga pričakovala, danes zjutraj na vse zgodaj je pa prišel eden izmed dolžnikov z biričem, da bi zarubila hišo. Revica je sedaj popolnoma obupana in si ne ve

pomagati iz stiske. Ni li to nekaj strašnega?»

Milanovič je stal kakor okamenel, nato pa s hripavim glasom zavpil: »Veste za gotovo, da je to res, kar mi pravite?»

»Seveda, popolnoma gotovo. Mlekarica, ki je bila zjutraj tam in kateri je dekla vso stvar povedala, mi je prinesla to žalostno novico. Jaz sem takoj hotela tja, pa sem si premislila, češ, saj jim ne moreš nič koristiti ali kaj pomagati.«

»Morda morem pa jaz,« jo je prekinil Milanovič z glasom, ki se je tre-

sel od razburjenosti. »Zajtrk naj le počaka, dokler se ne vrnem. Takoj hočem tja, da vidim, če je mogoče kaj pomagati. Slabotna ženska potrebuje moške pomoči.«

Naglo je zdirjal po stopnicah doli in planil na cesto. Začudeno in z glavo majaje je gledala za njim gospa Zakotnikova, kako je z nenavadno širokimi koraki premeril cesto in s kako naglico in nestrpnostjo je potrkal na vrata Štefičeve hiše.

»Ali je gospod Štefič doma?« je vprašal z osornim glasom starikavo služkinjo, ki mu je prišla odpret in pla-

šno se ozrši najprej nazaj in nato v Milanoviča odgovorila nekako zmedeno: ne.

»Kje je vaša gospodinja?«

»V sobi.«

»Rad bi z njo govoril.«

»Bolna je in ne pusti nikogar k sebi.«

»Povejte ji, da je gospod Matko tu in želi govoriti z njo nekaj važnih besedi.«

»Vendar ne vem, če . . .«

»Storite, kar sem vam rekla: jo prekine Milanovič nestrpnostjo.«

(Dalje.)

RAZGLLED PO DOMOVINI

Deželni zbor kranjski se je sešel k drugi seji v sredo, dne 17. t. m. Izvolil je razne odseke, katerim je izročil v podrobni pretres več važnih zadev. To sejo je že vodil novoimenovani deželni glavar dr. Ivan Šusteršič, ki je v ponedeljek, dne 15. t. m. prevzel posle v deželnem dvorcu.

»**Domoljubove**« naročnike opozarjamo tem potom, da pohite z obnovitvijo naročnine za tekoče leto, ker bomo letos prej kot druga leta ustavili list vsem, ki ne bodo pravočasno storili svoje dolžnosti. Poslali bomo poleg te še kvečjemu par številčk. Obenem pa prosimo vse, ki ne marajo obnoviti naročnine, da nam nemudoma vrnejo doslej poslano številke letošnjega leta, ker bi jih sicer smatrali za prave naročnike in iztirjali odpadli znesek. Torej naročnino ali pa list nazaj!

Najvišje priznanje je cesar izrekel odstopivšemu deželnemu glavarju dvornemu svetniku pl. Sukljeju.

Nova župnika. Imenovan je za župnika pri Sv. Petru v Ljubljani č. g. Janko Petrič, župni upravitelj istotam. — Č. g. Frančišek Seyer, župnik v Zalem logu pa je bil umeščen za župnijo Št. Vid pri Vipavi.

Misijonar Leopold Perme umrl. V Aleksandriji v Egiptu je umrl gospod Leopold Perme, misijonar-lazarist, na potu na Kitajsko. Rojen je bil dne 8. julija 1884 v Prečini pri Novem mestu, in v mašnika posvečen dne 14. julija 1908; deloval je kot kaplan eno leto v Postojni. Pozneje je pristopil k lazaristom v Gradcu in čez pol leta odšel v Pariz h glavni kongregaciji. Dne 24. avgusta lanskega leta se je podal s tovaršiši na težavno pot na daljni vzhod.

Ljudski oder igra v nedeljo dne 21. t. m. ob pol osmi uri zvečer velezabavno burko v treh dejanjih »Cigani«. To je prva burka, ki jo priredi »Ljudski oder«; igra je polna smeha in zabave. Res nekaj za predpust! **Vstopnice se dobe v predprodaji v Katoliški bukvarni!** Ker se kaže živo zanimanje

za ta večer, je dobro, če si oskrbi vsak vstopnico v predprodaji.

Umrla je v Št. Jerneju na Dolenjskem, dne 8. januarja v 88. letu svoje starosti posestnica Marija Pirc, teta znane Kesslerjeve rodbine. Blagi pokojnici bodi ohranjen blag spomin!

Nagla smrt. V nedeljo, dne 7. januarja, zjutraj so našli mrtvo posestnico M. Osolnik p. d. Tičkovo na Trški gori. Rajnica je bila sorodnica pokojnega prošta Kulovica, znana kot izborna kuharica, katero so pogosto vabili po graščinah ob večjih prireditvah.

Zopet nesreči pri streljanju. France Šilar, 19 let star, sitar v Stražišču, je na Sv. Treh Kraljev dan streljal doma z zagavelo pištolo. Pri tem se je pa samokres razletel in Franceta Šilarja poškodoval opasno na levi roki. — Anton Pipan, posestnik na Selu, je hotel za god svojega soseda oddati par strellov, a pri tem se mu je puška razletela ter ga poškodovala na levi roki. Poškodba je težka.

Truplo v vodi. Delavci iz popirnice v Goričanih so našli v stranski strugi Save moško truplo Janeza Jamnika iz Gorenjevasi, katerega so že nekaj dni pogrešali in je pred kratkim vstopil za tovarniškega delavca. Kakor se je doznalo, je dne 30. decembra še v tovarni delal. Drugi dan na vse zgodaj je šel v Soro k maši, nazajgrede se je pa bržkone napil in ponesrečil.

Strela na sv. Treh Kraljev dan. V Kapelici, župnija Garešnica na Hrvaškem, je dne 6. jan. nastala silna nevihta ter je strela udarila v dve hiši, ki sta zgoreli. Neko 17letno dekle pa je strela ubila.

Ponesreči obstreili se je posestniški sin Karel Gaber pri Sv. Urbanu blizu Celja. Hotel je posnažiti svojo sobo. Z držajem metle pa je zadel v nad posteljo visečo nabito puško, katera je padla na tla in se pri tem sprožila. Naboj je zadel Gabra v levo nogo in levo pazduho. Nevarno ranjeni mož se je v krvi zgrudil na tla.

Samoumori v Ljubljani leta 1911.

Lansko leto se je izvršilo v Ljubljani 13 samoumorov, 13 je bilo pa poizkusev. Ustrelili so se štirje, med temi en vojak in dva častnika, ena oseba se je zastropila, ena je skočila pod vlak, dve osebi sta se obesili, pet jih je skočilo pa v vodo.

Smrtna nesreča. Dne 11. t. m. se je ponesrečil v Lokvi tamošnji posestnik in trgovec g. Ivan Placer. Nalagal je v svoji ogradi na voz drva, pri čemer se je, ne ve se kako, voz prevrnil in pokopal nesrečnega pod seboj. Velika toča drv ga je strla, ne da bi se pokojnik več zavedel. Bil je takoj mrtev.

Zmrznil je v Majšpergu pri Ptujju v eni zadnjih noči poštni pot Rajšt. Stari, slabotni mož se ga je malo preveč navlekel ter obležal na cesti.

Sedemkrat z nožem zaboden. V torek dne 2. t. m. zvečer je prišlo v Studencih pri Mariboru med tesarskim pomočnikom Konradom Peganom iz Ljubljane in med Tomažem Lesjakom v Studencih do tepeža, v katerem je Lesjak Pegana zabodel sedemkrat z nožem v hrbet in ga težko ranil.

Požar. Pri posestniku Francu Smrekerju v kozjanski okolici je ogenj vpepelil hišo in gospodarska poslopja z vsemi spravljenimi pridelki. Bila je velika nevarnost za vsa sosedna poslopja in za v bližini ležeč gozd, da bi jih uničil ogenj. Požar je nastal vsled slabe priprave za kurjavo. Smreker ima za več tisoč kron škode, dočim znaša zavarovalnina le 200 K.

Hiša pogorela je P. Greinerju v Globasnici na Koroškem v vrednosti 10.000 K. Zavarovana je bila samo za 5000 K. Požiga sumničijo Luđvika Hrasta.

Znamenito jajce. G. Ig. Medvedu, v Zatičini je znesla mlada kokoš prvo jajce izvanredne debelosti. Stehtal je tri normalna jajca in potem še to zadnje ter našel, da je bilo za 1 dkg. težje ko tri normalna jajca. Ko je jajce razbil, se je izlil beljak in en rumenjak; v

sredi te tekočine pa je bilo še eno popolno normalno jajce.

Požar. V nedeljo dne 7. t. m. zvečer je izbruhnil požar pri posestniku Antonu Goleer v Oplotnici pri Konjicah. Zgorela je hiša, gospodarska poslopja z gospodarskimi stroji ter vsemi spraviljenimi pridelki ter vozovi. Škoda znaša od 6000 do 7000 kron, ki pa je večidel krita z zavarovalnino.

Zverinska žena. Minule dni je v Smarju pri Jelšah ponoči s sekuro napadla svojega moža delavčeva žena Terezija Pezarič, ker jej je bil napotu pri njenem pregrešnem življenju. Presekala mu je desno stran obraza. Mož je bil še toliko pri moči, da je poklical sosede na pomoč. Sedaj se nahaja v bolnišnici, kjer bo pa težko okreval. Zeno so zaprli.

Najden mrlič. Na novega leta dan je našel šolar Janez Zabuč v gozdu blizu vasi Zabuče mrtvega moža, ki so ga v mrtvašnico na Brnci pripeljali. Mrlič je Jurij Leitner, rojen leta 1848. v Gostinji vasi, občina Št. Štefan ob Zili. Služil je rajni več let v Šmartnu pri Beljaku.

Konj ponesrečil. V četrtek dne 4. t. m. sta se splašila mlada konja živinskega trgovca Oberhamerja v Velikovecu in dirjale z naloženim vozom po novi cesti v Mlinski jarek. Pri naglem ovinku, kjer se je zgodilo že več nesreč, je en konj padel in si ziomil eno prednjo nogo. Morali so ga takoj zaklati. Konj je bil vreden 800 kron.

Vsled ognja se je zadušil. 70 let stari Lipic v Suhi pri Zvabeku na Koroškem si je zanetil dne 4. t. m. v peč, ki kmalu zaspal. Iz peči je padlo oglje na tla, katera so se vnela. Telo je dalje in zgorelo ponoči pol sobe, starček pa se je zadušil v postelji.

Novice iz Amerike. Tri osebe in sebe je ustrelil dne 18. decembra l. l. v Cannonsburgu Pa. Fran Ribarič iz Trnovega. Umoril je 45letna zakonska Matevža in Marijano Novak z V. hlike in Franceta Stovanja iz Trnovega. Njegova lastna 20letna hči, katero so nesrečniki branili pred pregrešnim zalezovanjem od očetove strani, je k sreči ušla nepoškodovana. — Sebe in ženo je ustrelil v Lewistownu, Mont., dne 5. decembra 37letni Fran Kerzek. Vzrok brezdjelje in nesporazumljenje. — Umrla sta v Leadville, Colo. Fran Kastelic iz Sapa pri Smarju, v Hacketu, Pa., pa 29letna Terezija Koščak, roj. Tomšič iz Jamne pri Žužemberku.

Kletarski tečaj v Vipavi. Kmetijska šola na Grmu priredi v ponedeljek, dne 5. in torek dne 6. februarja v Vipavi dvodnevni kletarski tečaj. Predavalo se bo o sestavi vina in njenem vplivu na dobroto vina. O umnem kletarjenju, pretakanju, čiščenju in filtriranju vina. O ravnanju z vinsko posodo. O bolezni in zdravljenju pokvarjenega vina. Pouk bode teoretičen, kakor tudi v zvezi s praktičnimi vajami v kleti. Kdor se želi tečaja udeležiti, naj se prihlasi po dopisnici do 27. januarja pri ravnateljstvu kmetijske šole na Grmu pri Novem mestu (pošta Kandija). Pri-

stop k praktičnim demonstracijam se bode dovolil le omejenemu številu udeležencev.

Tečaj za dekorativno slikarstvo. Kakor nam poroča »Zavod za pospeševanje obrti na Kranjskem«, vršil se bo že objavljeni tečaj za slikarstvo sporazumno z ravnateljstvom na državni obrtni šoli v Ljubljani. Urnik za pouk se je sestavil tako, da se bo podučevalo 16 ur na teden dekorativno risanje, 4 ure nauk o slogih, 2 uri geometrija in računstvo ter 14 do 18 ur praktično slikanje, skupno na teden 36 do 40 ur. Tečaj se bo otvoril 22. januarja točno ob 9. uri dopoldne v prostorih državne obrtne šole ter bo trajal pet tednov. Podučevalo se bo vsak dan od 8. do 12. ure dopoldne ter od 2. do 4. oziroma 5. ure popoldne. V tečaju se bo oziralo pred vsem na sobno slikarstvo, deloma pa tudi na pleskarstvo tako, da se lahko udeležijo tečaja obrtniki obeh strok. — Sprejme se še nekaj udeležencev. Kdor se namerava udeležiti tečaja, naj se zglašijo takoj, da se bo moglo ozirati na njegovo prošnjo. Za nadaljna pojasnila naj se obrača na zavodovo pisarno na Dunajski cesti št. 22.

Naročite: 1. »Bog med nami«, molitvenik za splošna premišljevanja o sv. Rešnjem Telesu; vez. z rdečo obrezo 1 K 80 vin., fin. usnje z zlato obrezo 2 K 50 vin., po pošti 20 vin. več. Knjižico krasi lepa naslovna slika. 2. Šmarnice arskega župnika Vianeja, ki obsegajo poljudno razlago lavretanskih litanij z opisom svetega življenja blaženega župnika Vianeja. Cena »Šmarnicam« se določi pozneje. — V kratkem izide tudi molitvenik arskega župnika Vianeja, ki se bo odlikoval po posebno lepih molitvah. 3. Postni in velikonočni napevi P. A. Hribar, III. zvezek, ki izide koncem februarja za mešane zборе. Cena partituri 2 K, posamni glasovi po 50 vin. Cerkevni zbori in gg. pevovodje naj te napeve že sedaj naroče v »Katoliški Bukvarni«, kjer se dobe tudi vse zgoraj opisane knjige. Na ogled se te knjige in pesmi ne bodo pošiljale.

Najboljša in najsigurnejša prilika za štedenje:

Ljudska posojilnica

Ljubljana

Miklošičeva cesta šte. 6

(tik za frančiškansko cerkvijo)

sprejema hranilne vloge in jih obrestuje po 4 1/2% brez kakega odbitka.

Uradne ure od 8. zjutraj do 1. popoldne.

Glej inserat!

Otrokom najboljše!

To je in ostane:

Kathreinerjeva

Kneippova

sladna kava.

Kathreinerjeva krepi male in povzročuje, da mleko prija, kjer bi se samo upiralo.

Kathreinerjeva
prinese otrokom hišo

Gorenjske novice

g Iz Železnikov. Burja je od 7. do 8. januarja napravila pri nas velikansko škodo. Lahko jo cenimo na tisoče. Takšne že davno ne pomnijo ljudje. Odkrivala je strehe, metala na tla opeko, podirala kozolce, ruvala smreke s korenino in raznašala deske na vse konce in kraje in pobila na stotine oken in šip. Gorje, če bi bil nastal kje ogenj, šlo bi bilo vse. Dne 11. januarja smo dobili prvi sneg. Padlo ga je samo toliko, da je pobelil. Ljudje težko čakajo snega, na stotine hlodov je po gorah, pa jih ne morejo spraviti dol, ker snega ni. So pač nadloge in skrbi na tem svetu. V Železnikih je bilo v letu 1911. rojenih 31 otrok; umrlo jih je 22; obhajanih pa je bilo 12. 600, gotovo lepo število za tako malo faro, kakršna je Železniška. Pa hočejo liberalci po vsi sili, da mora postati v Železnikih liberalček župan! Če bi bil jaz liberalček, mené bi bilo sram, da bi bil glava občini, v kateri je toliko »backov«, »nazadnjakov« in »farških podrepanikov« in druge take in enake »sodrgce«. Jaz bi se branil z vsemi štirimi te jako dvomljive časti, kajti ti ljudje ne zaslužijo, da bi jim svetila inteligentna napredna luč. Svečnik občinski je torej v Železnikih — kakor vidite — »klerikalna«; no, možje in fantje bodo pa pri prihodnjih občinskih volitvah že poskrbeli, da pride na ta »klerikalni« svečnik tudi »klerikalna« luč. In tako bo vsem prav. Liberalcev ne bo treba biti sram, nas pa tudi ne. Rad bi vedel, kakaj! Saj je ogromna večina naših bratov in sester v Kranjski deželi na naši strani. Zato pa živela, ti čila m!

večno mlada »klerikalna« luč, ki žariš na pot pravičnosti in poštenosti! Proč pa s smrdljivo, smolnato liberalno že dogorevajočo bakljo! Zato pa na plan, katoliški mož! Pridruži se vojski, ki zmaguje, ne pa peščici, kateri so se polomili že vsi meči in ki ima samo eno orožje še, da psuje one, ki zmagujejo s svojimi mladimi močmi, boreč se za svete, jasne in edino koristne cilje. — Dne 4. januarja je zapustil selško faro in dolino g. župnik Tomaž Rožnik; bil je v Selcih nad deset let. Delal je veliko, trpel dosti dušnih in telesnih težav, kajti ne vemo, če ima črnogorski kralj tako veliko kraljestvo, kakor je velika selška fara. Dne 9. januarja je pa odšel iz Zalega loga g. župnik Fr. Sever. Šel je iskati zdravja pod južno vipavsko solnce. Naj bi ga tudi našel! V Selca je prišel gospod Jan Kepec. Zalilog je pa prazen. Pa ne bo prav, če bo dolgo prazen, ker potem bo šla naša rač — narazen, ko je komaj začela skupaj lezti. — Zato naj kmalu govore tisti, ki imajo govoriti, ker po toči ne pomagava zvoniti.

g Z Ježice. Dne 11. januarja t. l. se nam je nudil žalosten prizor, kateri mora boleti v dno duše vsakega le še količkaj vernega človeka. Naši Orli so nosili krsto umrle podporne članice Marije Selan na pokopališče. Ko so sli mimo znane gostilne pri »Kovaču« v Malivasj. se privali na vežni prag tolpa pijanih »krokarjev«, ki so izzivajoče vpili in žvižgali nad mimo idočimi fanti. Eden je bil še celo toliko predrzen, da je zaupil svoj »auf«. Seveda je bilo ljudstvo ogorčeno nad tako surovostjo. Stvar bo seveda prišla pred sodišče, da dobe zlikovci zasluženo kazen. Ako prebiramo zgodovino starih narodov nam kaže, da so imeli ti, sicer poganski narodi, globoko pieteto do pokojnih. Tu pa v dvajsetem stoletju taka podivjanost. Zares, žalostno. Potem, ko se prime takega suroveža, javka ta ali ona mati, da njen sin ni bil zraven. Seveda, njeno zagovarjanje nič ne koristi. Glavna krivda tem podivjanostim je, da so nekatere matere še le takrat vesele, ko njen sinček zaupije na vasi »auf«, in ko dekle zapleše prvo »pólko«. — Sad liberalizma. Pri pokopu gori omenjene Marije Selan, sta dve goski, katerih imena homo skušali zaslediti, čakali na vseh oglih pogrebce ter se jim odurno krohotale. V cerkvi ste se obnašali tako surovo, kakor le oni človek, ki si stavi ideal: Ustvari si tu ugodno življenje, saj posmrtnosti ni. Ko je župnik vrgel na rakev prst, in izgovoril pomenljive besede, sta se divje smejala in na surov način preobračali njegove besede. Lep dokaz, kam pripelje človeka pogubni liberalizem. Gosposlični naj se spomnita reka: »Danes meni, jutri tebi«.

g Lahoviče. Naš stari župan se je pritožil zaradi volitev, pa najbrž še sam ne ve zakaj. Bomo videli, če bo pritožba držala. Sicer naj pa rajši popravi tisti most sredi vasi, kjer se je vdrl kamen iz njega, pa je popravljen na ta način, da je vtaknil Matija narobe stor

v luknjo. Za ta denar, ki ga bodo stale nove volitve, bi bil naš most že davno odrešen. Tako pa mora revež čakati že dva meseca odrešenja. Prašamo, kaj bo potem, če štor zamrzne v luknji in ga ne bo mogoče več ven spraviti? Ali bi ne bilo potrebno poriniti tudi vsako noč leščerbo med korenine, da se ne zgodi nesreča in da ne bomo plačevali škodo zopet davkoplačevalci? Opozorjamo c. kr. žendarmeijo v Vodica h na to zanikernost.

g Šolarska božičnica v Preski je bila na Sv. Treh Kraljev. Prav odločno so povedale mlade abstinence, da se odpovedo vinu, pivu in močnemu čaju, ko so deklamovale ono pesem »Šola« iz Zlate dobe. Deklica - učiteljica se je kaj modro držala, ko je dajala nauke in svete. Dobra je bila tudi druga deklamacija. Nad vse lepa pa je bila živa božična slika. V igri »Šveta noč« sta bila kaj ljubka angelčka, ko sta stregla Jezuščku ter pomelala in brisala prah. Imela sta 3 do 4 leta. Največje veselje so pa imeli otroci, ko so dobili svoje darove. Nekateri so imeli take skominje, da so na poti že jedli. Revnejši so bili obdarovani v dvojnem kosom spodnje obleke, katero so sešile šolske deklice. Sivale so prav pridno in čedno, 66 kosov v dveh mesecih sešiti na roke ni malenkost za šolarice. Vsem darovalcem nešetokrat Bog plačaj! Če smo tudi bili okradeni, pa veselja ukrasti nam tat ni mogel.

g Boh. Srednja vas. V nedeljo, 7. t. m. je imel gospod okrožni živinozdravnik Rihar v dvorani zanimivo poučno predavanje o raznih živinskih boleznih in najnovejših postavnih določbah glede njih. — Za gospodinjiski tečaj v Radovljici je bilo pri nas mnogo zanimanja. Žal, da v sled nepričakovanih ovir ni bilo mogoče sprejeti zunanjih prosilk. Naša želja je, da priredi deželni odbor za bohinjski dolini poseben tečaj v Bohinju samem. — Zima brez snega je ob tem času za nas nekaj nenavadnega. Manj vseč je seveda to onim, ki imajo les in vožnjo po gorah. — Lansko leto je bilo v naši župniji rojenih 82, umrlo jih je 44, poročenih je bilo 17 parov. — Našim »Domoljubovim« naročnikom — sedaj jih je 152 — naznanjamo, kar morda ni vsem znano, da so obenem, ako plačajo naročnino za »Domoljuba«, tudi člani katoliškega političnega društva za radovljiški kraj.

g Iz Križa pri Trziču. Ljudsko gibanje: leta 1911 je bilo rojenih 77, med temi 5 nezakonskih, mrličev 72, oklicanih 19, poročenih 12 parov, obhajanih 20.000. Najstarejša oseba, ki je umrla lansko leto, je bila stara 92inpol let, to je bila Marija Janc, stara mežnarica v Križah. — Župna cerkev je dobila nov tlak iz hallénskih plošč. Pri ti priliki se je cerkev znižala toliko, da sedaj iz ladje pred veliki oltar peljeta dve stopnici. Napravil ji je kamnoseški mojster Feliks Toman iz Ljubljane, kakor tudi stopnice pri obeh stranskih oltarjih, vse iz kraškega marmorja. Tlak in stopnice ter odvažanje materijala iz

cerkve z vsem zidarskim delom je stalo 2336 K. Ko se je odstranil stari tlak, se je odkrila sredi ladje kripta, v katero so peljale kamnite stopnice. V kriпти je bilo devet mrličev v lesenih rakvah, ki so bile druga poleg druge, le ena je ležala vrh druge. Les je razpadel in videlo se je celo okostje mrličev. Med mrliči so bili trije duhovniki. Pri enem se je še dobro razločil mašni plašč, v rokah je bil rožni venec. Ti trije je duhovniki so: 1. Valentin Samonj, nekdanj župnik v Zaspah, umrl kot zlatomašnik v pokoju, star 80 let in pokopan tukaj dne 18. svečana 1761. 2. Andrej Voglar, župnik križki, umrl kot zlatomašnik, star 83 let, pokopan 6. svetembra 1766. 3. Jurij Voglar, župnik križki umrl star 75 let, pokopan 6. svečana 1796. — Lep kras za cerkev so nove klopi iz hrastovega lesa, ki jih je napravil domačin mizarški mojster Josip Sitar iz Križa. Res umetno delo, ki priporoča mojstra. Z materijalom in vsem delom so stale klopi 2250 K, 25 klopi s 151 sedeži. Sedaj se prenavljajo okvirji za križev pot, tako, da bo potem vsa cerkev videti kakor nova. V dveh letih se je izdalo za prenovljenje župne cerkve nad 9000 K. Hvala vsem, ki so pripomogli z darovi, da se je moglo toliko storiti. — Občni zbor katoliškega izobraževalnega društva bo v nedeljo 28. januarja po večernicah. Ob enem bo tudi predavanje.

g Stara Loka. Katoliško slovensko izobraževalno društvo v Stari Loki je priredilo v nedeljo 14. t. m. gledališko predstavo, ki se na željo občinstva v nedeljo 21. t. m. popoldne ob isti uri in z istim sporedom ponovi. Vstopnina: Sedeži 60 v, stojišča 30 v. K obilni udeležbi vabi odbor.

g Iz Žabnice. V preteklem letu je bilo v naši župniji 28 porodov, 15 mrličev in 3 poroke. — Zadnja predstava v našem izobraževalnem društvu se je prav povoljno izvršila. Pričakovali smo pač več obiska od ožjih domačinov. — Tretji redni občni zbor društva bo v nedeljo, dne 21. t. m. popoldne ob 3. uri.

g Moravče. V nedeljo 28. januarja ob 3. uri popoldne priredi ženski odsek Katoliškega slovenskega izobraževalnega društva igri: »Večna mladost in večna lepota« ter »Teta iz Amerike«. Pridite v obilnem številu.

g Koroška Bela. Skupina Jugoslovanske Stokovne Zveze za Javornik - Koroško Belo priredi v nedeljo 21. t. m. popoldne ob pol 4. uri pri Vodičarju na Javorniku društven shod. Vabljeni ste vsi člani in prijatelji društva. Udeležite se v obilnem številu, ker pride važna zadeva na razgovor.

g Mo avče. Volitev župana bi se že davno morala vršiti, a liberalci so si mislili, da bodo zavržene volitve, ker jim ni ratalo. Zato so skrpili dolg ugovor, kterež je pa v gladi morala kot neutemeljenega zavreči. Vedeli smo to naprej in smo prav lahko počakali, liberalci so pa vsaj nekaj dni lahko v tem živeli, da morda se počasi kak liberalček pride v občinski odbor. Zdaj pa se tolažijo z Dunajem.

Toda povemo jim, da so tudi tam že opravili. Zato naj le v miru počivajo zopet za tri leta. Po treh letih pa še tistih zasleplencev ne bodo dobili, ki so jim šli letos na lim. Prav dobro je bilo, da so liberalci nastopili z vso silo svoje moči, smo vsaj spoznali vse, in danes imamo račun v rokah za vse bodoče čase. Poznamo vas vse do zadnjega. — Liberalna posojilnica tirja vse tiste, ki so z nami volili. Zapomnimo si to in nikar se ne čudite, ko bomo tudi mi pokazali svojo moč in pravico. In tedaj bo marsikteri spoznal, da ni dobro delati za liberalce. Marsikteri drugi bo bolj občutil, kot pa kak naš, ki je morda dolžan par stotakov. Liberalci naj pa sami pridejo in vrnejo klerikalni denar, če imajo kaj časti v sebi. — Kdo bo naš župan? V torek popoldne se vrši volitve župana. Izvoljen bo brez dvoma naš vrli Anton Cerar p. d. Martinka iz Moravč, to je tisti, ki so ga liberalci najbolj boje. Vse drugo bi se liberalci prenesli, le to jim ne gre v glavo, da bo ta naš župan. Pa se bodo morali navaditi na to misel, nič ne pomaga, svet že tako pelje. — Praproče pri Brdu. Za načelnika zdravstvenega zastopa za brdski okraj je bil izvoljen Franc Capuder. S. L. S. je ponosna na svojega pristaša.

g Dolsko. Občinske volitve pri nas so se za S. L. S. ugodno izvršile. Liberalci so vse storili, da bi pridobili ljudi zase, zlasti znani liberalni ata. Toda ljudje se več ne dajo za nos vleči, zlasti od takih ne, katerim je »Slovenski Dom« in »Jutro« vsakdanja hrana. Zato živel S. L. S.!

g Selca. Turk iz Rovt, Cacman iz Njivice, Jerala iz Loga in liberalni Nemilci so zelo razjezeni, ker so bili pri volitvah tako tepeni, malo menda tudi zato, ker so pri izpraševanju tako znali. Jezo si hlade z neumnimi dopisi, ki jih sami pošiljajo v »Slov. Dom« in potem nosijo brat po hišah. Jezni so tudi res lahko. Še celo ošabni Turk se je tako ponižal, da je pri starih ženicah čakal, kako bodo vsi Rovtarji z njim volili, pa ni nič pomagalo, vseeno ni za moža. Cacman je bil v Ameriki in si je dovolj prihranil, samo kranjskega dela se je tako odvadil, da mu ljudje pravijo Zmrzlikar, menda mu gre samo amerikansko delo še od rok. Nemiljski Kajžovec bo pa za reklamo zložil pesem, samo to naj gleda, da ne bo tako pokrevljana, kot prejšnje, ko so ga ljudje začeli popušati, češ, če so njegovi čevlji tako pokrevljani kot njegove pesmi, ga ne bomo prosili. Če hočejo liberalci, da se bo še kaj njih slave zvedelo po svetu, naj pa še kaj pišejo v »Slovenski Dom«, materiala je še dovolj.

g Črnuče. General Kapar je pobegnul z bojišča malo pred Bitko ter pustil svoje rdeče bratce brez glave. Prebrisani Kampelj vidi, da ni nobenega upanja na zmago pri občinskih volitvah dne 25. t. m. Le mojster Koroš in se še peha in trudi. Škoda! Mar bo ostal pri svojih košarah. Ali morda

nosi agitacija več kot pošteno pletarsko delo? Pravijo, da bo on tudi glasovnice okrog nosil, ker je brzonog. Bo spet nekaj zaslužka. Pa še nekaj imenitnejšega! V svoji novi hiši odpre kmalu splošno pisarno anonimnih pisem. To bo šele neslo. Mi pa gremo mimo takih prikazni na Črnučah naprej po poštenu poti in z nami vsi pametni občani — do zmage!

g Črnuče. Imenovanje našega dičnega poslanca gospoda dr. Šusteršiča za deželnega glavarja je nas, njegove zveste, posebno razveselilo, a ravnokarne naše nasprotnike strašno potrolo, posebno enega, ki je okrog pravil, da je Šusteršičev prijatelj. Gospod župnik so v imenu fare dr. Šusteršiču čestitali. Živio dr. Šusteršič in njegova stranka! — V nedeljo, dne 14. t. m., je bil jako številno obiskan občni zbor naše hranilnice. Ljudstvo je veselo poslušalo poročilo o razvoju in lepem napredku. Denarni promet v letu 1911 nad 200 tisoč, čistega dobička 653 K 80 h. Iz malega raste veliko.

g Na Rovih smo delali tudi v preteklem letu v lepi slogi za gospodarski napredek in izobrazbo ljudstva. Posameznih poročil nismo priobčevali; zato naj sporočimo sedaj nekaj podatkov o našem delu v minolem letu. — Takoj po novem letu 1911 smo ustanovili živinorejsko zadrugo, ki ji pripadajo zdaj že skoro vsi tukajšnji boljši posestniki. Načelnik ji je Janez Rode-Kordin iz Žiča. Storila je ta zadruga v minolem letu mnogo dobrega zlasti za moderno popravo hlevov. Njen tajnik Simon Pevc si je postavil v minolem letu iz lastnih moči velik vzoren živinski hlev, kakršnega ni videti daleč naokoli. Hranilnica in mlekarna sta podali dne 19. marca na občnem zboru prav zadovoljiva računska zaključka. Tudi v preteklem letu sta čvrsto delovali. Mlekarna pač nekoliko trpi ob splošnem pomanjkanju živine in mleka; a njeni izdelki so po južnih zdraviliščih zelo čislani, o čemer nam pričajo obila naročila, da ni mogoče vsem ustreči. — Posojilnica si je utrdila zlasti še v pretečenem letu ugled pri domačinih in okoličaninih, ker denarne krize ni nič občutila in ni bila nikdar v zadregi za denar. Prometa je imela leta 1911 do 170.000 K. — Tudi izobraževalno društvo je bilo neumorno na delu: hvala za društveni dom navdušenim fantom in dekletom! Razen rednih sestankov je priredilo 5 predstav. Zlasti »Mlinar in njegova hči« in »Revček Andrejček« sta do kotov napolnila dvorano. Pri zadnji predstavi nas je počastil tudi prebl. g. Rudolf pl. Andrejka - Livnograjski, c. kr. deželnovladni komisar v Ljubljani in takorekoč tukajšnji rojak. Njegov oče prebl. g. gardni podpolkovnik Janej pl. Andrejka - Livnogajski zelo ljubi svoje tukajšnje domovje in vsake počitnice več tednov prebije doma pod kmetiško streho na predragem mu Hudmanovem domu. — Posebno hvaležnost smo dolžni tudi g. župniku vranjepeskemu Fr. Kreku, vnetemu podporniku našega društva. K novo-

letni predstavi je pripeljal 18 fantov s Palovč na lastne stroške. Posnemanja vredno! Zdaj pripravljamo za p. edust igri »Nemški ne znajo« in Podgoičanovo dramatisirano »V pustiv je šla«. — Jesenska suša je bila v pret. letu tudi pri nas huda; za prešičjo krmo se je malo spravilo. Da bi mogli živinorejci obdržati vsaj plemene svinje, po katere hodijo kupci spomladi od blizu in daleč, je priskočila posojilnica in živinorej. zadruga kmetovalcem na pomoč. Naročili ste že novembra za prašičerejce 10.000 kg turšice in 5000 kg ječmena. Upamo, da nam vsaj del stroškov odvzame drž. podpora — žalbog da je tako pičila, da ni primerjati z obljubami, ki so došla na županstva jeseni. Naši prašičerejci, člani živinorejske zadruge, so se obvezali, da obdrže čez zimo do 60 plemenih svinj. In zdaj pride nanje državne podpore okrog 400 K. Kaj bi bili počeli z živaljo, če ne bi bila prej zanje naročila posojilnica; povrnejo ji, ko pridejo v ugodnejše razmere. — Tudi za umetna gnojila se naši kmetovalci zelo brigajo. Raztrosili so jih v pretečenem letu čez 15.000 kg — veliko za malo občino. — V tečaj za izobrazbo živinozdravniških pomočnikov na Vrhniki je sprejet Viktor Rodč, posestnikov sin iz Žiča. Tako bomo imeli v doglednem času pri rokah tudi v tej stroki veččaka vsaj za prvo silo. Saj je pa tudi treba takih ljudi, če se n. pr. le površno premisli, koliko prašičjega zaroda vzame samo rdečica, ko bi se vendar v večini slučajev lahko takoj pomagalo, ko bi bil le zmožen človek, ki more in zna cepiti, takoj na razpolago. — Za živinsko tehniko, ki smo jo sklenili nabaviti si, nam je dež. odbor takoj s podporo priskočil na pomoč. Slep mora biti kmet, ki ne vidi, koliko stori sedanji deželni odbor v kmetovo korist! — Dne 17. oktobra smo imeli pa občinske volitve. Šlo je vse gladko; za prepire nimamo časa; o kakšni nasprotni stranki ni vredno govoriti. Brez nasprotstva je bil izvoljen za župana Lojze Jerman, načelnik posojilnice in tajnik mlekarnice. — Dobili smo tudi novega organista, gosp. Ivana Osolnika iz Št. Jurja. Takoj nam je zbral čvrst moški zbor. Morda se sčasom tudi tamburic spet poprimemo. V slogi in vzajemni podpori naprej v novem letu!

Selca. Po prizadevanju gosp. drž. poslanca dr. Kreka in g. kaplana J. Sedeja, si je tukajšnji teč. odsek »Orel« že meseca novembra nabavil instrumente za godbo na pihala. Pod vodstvom g. kaplana Sedeja je cela stvar tako lepo uspevala, da je g. kapelnik že na obč. zboru izobraz. društva dne 26. decembra mogel poročati o dejanskih uspehih ter je izrazil upanje, da bo mogla godba nastopiti že pri procesiji Sv. Rešnjega Telesa. Potem, ko nam je še g. dr. Krek predložil lepoto in korist godbe ter pobil še nekaj predhodkov proti nji, pričakujemo vsi težko dne prvega nastopa. Da se pa zaostrojo poskrbi tudi za gmotna sredstva in udi druge zadeve — za kar g. kapelnik

posebno sedaj, ko je prestavljen za kaplana v Staro Loko, ne bo mogel skrbeti — se je v pondeljek, dne 8. t. m. sestavil poseben godbeni odbor v okviru izobraževalnega društva. Novi odbor se je sestavil tako-le: predsednik gosp. drž. in dež. poslanec Fr. Demšar; podpredsednik gosp. Anton Hajnrihar, posestnik; tajnik br. Anton Tevž, organist; blagajnik br. Franc Sparovec; dalje pripadajo odbor g. kapelnik Janko Sedej, kaplan in načelnik »Orla« brat Jožef Megušar. Gosp. kapelnik je obljubil v svoji veliki požrtvovalnosti, da bo hodil vsak teden poučevati godbo na lastne št. oške in tako je strah prazen, da bo godba razpadla. Še veliko bolj gotovo je, da bo godba žela lepe uspehe posebno še, če se Stara in Škofja Loka zedinita za godbo na godala. In en skupen nastop loške in selške godbe bo dokazal, da v celotnem okraju kaj enakega nimajo.

g Iz Doha. Slov. kat. izobraževalno društvo je sklenilo, da odpre prostore izobrazbe tudi dekletom. Vsi, katerim je mar poštene izobrazbe in poštenega napredka, na nogo! Članarina znaša 1 K 60 vrn. na leto. To malo svoto pač vsak lahko utрпи. Za ta denar si bo društvo nakupilo knjig in časopisov. — V pondeljek po sv. treh Kraljih smo imeli komisionelni ogled za novo tri-razredno šolo. — V Krtini se je v pondeljek poročila gđc. Ana Zarnikova iz znane Kovačeve hiše z dr. Ivanom Zabuškovec, odv. kandidatom v Lovrani. Veliko sreče! — V pretečenem letu je bilo 10 porok, rojenih je bilo 58, umrlo jih je pa 59. Zadnji je umrl na Brezju posestnik Alojzij Urankar. Ker je bil rajni zvest naročnik in bravec »Domoljuba«, naj mu »Domoljub« prinese par vrstic v spomin. Ranjki je služil vojske od leta 1854—1861. Udeležil se je leta 1859 nesrečne bitke pri Solferinu in bil tam ranjen v desno nogo. Svojih vojaških let se je rad spominjal in pravzanimivo je znal pripovedovati dogodke iz svojega vojaškega življenja. Bil je dober mož in oče, zato ljubljen od vseh domačih pa tudi od drugih. To je pokazal tudi njegov pogreb dne 2. januarja. Počivaj v miru!

g Sv. Ana pod Ljubelom. Stari ljudje še ne pomnijo takega viharja, kakor je divjal pred dobrim tednom tudi pri nas. Veliko škode je napravil, razkrival je strehe, ruval drevesa po gozdih in raznesel, kar se je dalo. Na šolskem postopju je s strehe pometal skozi polovico opeke. — »Domoljub« se tudi pri nas natanko prebira, ima precej naročnikov. Žal, da dela zgago tudi eden najostudnejših in najgrših časopisov, kar se jih tiska med Slovenci, namreč »Slovenski dom«. Par oseb je tako zaslepljenih, da berejo to nesnago. Iz njega se človek ne more naučiti drugoga, nego surovosti in podivjanosti in sovraštva do Boga in cerkve.

g V Lomu smo dobili pred tedni novega župana in sicer Franc Zupana. Občinska svetovalca sta: Anton Godnjov in Fr. Meglič. Vsi trije so pristaši S. L. S. — Poročen bo Franc Zupan, novi župan in posestnik z Lucijo Meg-

lič, zemljakovo hčerjo bivšega lomškega cerkvenega ključarja. Na mnoga leta!

g Iz Tržiča. Nogo si je zvinila gđc. učiteljica Fajdiga, ko se je sankala pod Ljubelom. Ker bo morala nekaj časa ostati doma, imajo otroci samo pol-dnevni pouk. — Velezanimivo bo skioptično predavanje pihodnjo nedeljo v društvu sv. Jožefa. Lepe slike bodo razkazovale preganjanje kristjanov. Gotovo bo ta predmet zopet napolnil dvorano. Pričetek ob 5. uri popoldne. Vstopnina navadna.

Dolenjske novice

d Iz Št. Janža. Vse nam gre lepo po sreči! Izobraževalno društvo pridno deluje. Orel se krepko razvija, njegovo število raste vedno naprej. Danes šteje že 35 delujočih članov. Ženski odsek tudi dobro uspeva in se množi. Ako gremo se tako naprej, ne bomo imeli več prostora. Zato pa je že prodrla misel med naše ljudi, da se dozida stara šola in tako napravi lep društven dom, kateri bo v ponos in korist celi fari; notri se bo zbirala mladina, se podučevala v dobrem in odvrčevala od slabega. Naši možje so že obljubili, da bodo prispevali vsak po svoji moči, da se to delo dovrši. Sokolom in liberalcem pa ta glas o našem društvenem domu ne gre v glavo. Zato trobijo okrog, da bodo radi tega nastale velike občinske doklade. To pa je liberalna laž! Da bi s tem ljudi zbegali, se največ trudi prijazni Anže. On otrasa še vedno svojo jezo v »Slovenskem Domu« ter rohni nad gospodom župnikom. Pač znamenje onemoglosti! Sokoli so začeli zadnji čas loviti može in fante na vino, žganje in druge drobnarije. Tako se namreč nekateri iz Češnjic hvalijo, da dobe vse zastonj, samo, da trobijo v njihove rogove. Pri tem pa največ trpi neka prodajalna, katere gospodar podpira vsako slabo društvo. Pa se bo može že spomnil svoj čas! — Naši liberalci, oziroma Sokoli so pred kratkim praznovali že pustni torek. Tisti dan so se prav smešno našemili in plesali pozno v noč. Našemili so celo nekaj vaških revežev, da so oznanjevali njihovo oliko po Št. Janžu. Seveda jim je bilo lahko hudo, ker bobnali so, da pride 300 Sokolov v Št. Janž. Od 300 so pa eno ničlo proč vzeli, pa se še ni število izpolnilo. Mi gremo pa naprej!

d Št. Rupert. Zmotili so se liberalci, ki so zapisali o kaplanu v »Slovenskem Domu«: »Vsi pametni dvomimo, da bi bil Kristusov namestnik!« Kaj ste mar vi Kristusovi namestniki, ki po turški veriti živite, ki nimate zadosti dneva, morate še ponoči zapeljivati ljudi k pijančevanju in v greh? Sicer pa: koliko pa je dandanes pametnih liberalcev? V Št. Rupertu bi bilo treba pametnih liberalcev iskati po dnevu z lučjo, pa ne bi našel ne enega. Ti pri-

smojeni liberalci kar nore od same prevzetnosti in nevoščljivosti. Neka taka prismođa je zapisala: »Štrajhar je kriv! Njegovo besno sovraštvo je odbilo najboljše in najtrdnjše živinorejce!« Ta liberalni kljukec se ni samo zmotil, se je tudi zlagal. Res je, da je gospod kaplan vsega kriv. Če se pije po gostilnah celo noč, ali če se goljufa, ali če se pleše brez dovoljenja, ali če se fantje pobijajo, vse je kriv ta! Kriv je tudi, da so pri mlekarni res najboljše in najtrdnjše živinorejci — ne pa konjski mešetarji. Naša mlekarna naj vas pa nikar ne skrbi, vas že tako preveč boli. Da vas bo še bolj, povemo, da je mlekarna te dni dobila podporo 3500 kron! In čiste račune bi radi imeli! Revčki! Kaj vam ni vaš prijatelj v »Slovenskem Narodu« naravnost povedal, da bo kmalu plačana mlekarna in to po zaslugi kaplana Štrajharja, ki je hodil okoli in beračil za šentrupertsko ljudstvo. Boli vas, da so udje dobili že 50.000 K. To vas pa ne boli, če so ljudje pustili po gostilnah naše fare lansko leto čez 80.000 K! Koga torej futra naše dobro ljudstvo najbolj? Gostilničarje! In zato so ti potem tako ošabni in prevzetni! In ti tudi širijo brezversko časopisje! Čas je, da se temu napravi konec! Zato bodo poskrbeli ob volitvah dobri volilci in dobre volilke!

d Št. Rupert. Liberalci pišejo, da imajo na svoji strani najboljše ljudi. Kdo so ti najboljši ljudje? K liberalcem se prištevajo učitelji in 10 gostilničarjev. To so oficirji, ki imajo take-le vojaške: nekaj postopačev in agentov, nekaj mešetarjev, vse pijance in pa tiste kmete, ki se preklajo največ s peto, šesto in sedmo božjo zapovedjo. Vsi drugi ljudje in kmetje pa so odločni bojovníki poštene Slovenske Ljudske Stranke. Ker pa imajo ti liberalni mešetarji in pijanci namazane jezike, zato se pač prigodi, da tudi kak naš pošten mož omahne pod vednimi lažmi in obrekovanji teh liberalnih soldatov. Cela fara je priča, da imajo liberalci samo dolge jezike, za ljudstvo pa ne store nič.

d Št. Rupert. Na nesramno laž v »Slovenskem Domu« na fante Orle vprašamo danes samo to-le: Ali ni za pričo c. kr. žandarmerija, da se dela tu očitna krivica Orlom, ki so bili popolnoma mirni in napadeni od liberalcev? Ljudje božji, ali naj bode potem mir in edinost, katero tako žele liberalci?! Poštenost fare gine le vsled tega, ker ne gane nobeden z mazincem! Bo treba stvar izročiti državnemu poslancu! Bomo videli, ali bode lažnjivega pohujšanja konec ali ne! Napadalce z vilami in noži spravite torej le liberalci v svojo navho, ker to so vaši sinovi in vi ste jih odgojili tako, ne pa kaplan!

d Loški potok. Kot v več občinah po Kranjskem, je tudi pri nas politična oblast naročila občini, da preskrbi drugo sejmišče, češ, da to ne odgovarja vsem postavnim predpisom. V koliko je to res ali ne, ne moremo dognati, ker je politična oblast višja nego občina.

na in z ugovori se malo opravi pri nji, poskušalo se bo drugim potom. Resnično je, da je občinski odbor prisiljen iskati nov prostor za sejme in istega po predpisih živinozdravnika prirediti. So pa ljudje pri nas, ki hočejo vsako stvarco izrabiti proti občinskemu odboru, da bi istega spravili v nezaupanje pri ljudstvu, sebe pa dvignili. Tako so pograbilji tudi to in ogorčeno kličejo proti odboru, da bo isti sejme odpravil. Tem potom svetujemo dotičnim, naj tam, kjer govore o brezbriznem odboru, tudi povedo, da bo našo občino stalo novo sejmističe najmenj 1000 K. To bo seveda šlo iz občinskega premoženja. In ali se spleča za zimske semnje, ko pride k nam tako malo živine, vreči takoj do 1000 K za nov prostor? Govoriti je silno lahko, zabavljati še lažje, delati je nekoliko težje. Bodi pa uverjen vsak naš občan, da bo odbor ukrenil vse potrebno, da se naši občini ne odtegne najmanjša pravica in dobrot, ki jo je doslej imela. To v odgovor tem in onim.

d Iz Žužemberka. Novičar je že tu! Saj smo vedeli, da ne bo strpel dolgo v svoji samoti, bi ga preveč prstje srbeli, če ne bi pisal novic. Sedaž se izgovarja, da se ni bil ustrašil zime, ampak občinskih volitev. Ob taki priliki so ljudje že tako bolj razburjeni, posebno naši liberalci, in če bi jih še novičar kaj ščipal, bi se mu morda ne godilo dobro, zato se je pa raje za ta čas potuhnil v kot, pa je zvesto poslušal, kako so razni Podboji in Glavani, Hrovati in Ponikvarji, Klinci in Jelenci delali zmagovite načrte, češ, to jih bomo dali. A on jim je na tihem kazal fige in si mislil: le bahajte, kolikor se vam ljubi, po volitvah bomo pa mi. Pa ne bomo govorili, kako jih bomo, ampak kako jih smo. In res smo jih prav pošteno! V naši občini, ki je druge največja na Kranjskem, se je volilo na dveh krajih, v Hinjah in v Žužemberku. Najprvo je hinjska fara dala liberalcem popra, ker je skoraj soglasno volila naše stranke, potem je pa še Šmihel in Žužemberk pokazal, po čem je liberalna mast. Ko so general nasprotno stranke videli številne vrste naših, so že naprej obupali in se v tem obupu delali, kakor da bi jim ne bilo resno za stvar. V svoji onemoglosti so se hoteli zmaščevati s tem, da so na svojih glasovnicah surovo žalili najuglednejše naše stranke. To je pač tako, kakor zanikern paglavec, ki si ga bil stresel za ušesa, potem pa skoči za plot ali vogal in ti od tam jezik pokaže. Pravi jo, da je bil najbolj duhovit v tej novi olik davčni uradnik Ribnikar, ki je hotel menda pokazati, da ni zastonj brat slavnega ljubljanskega tržnega nadzornika. Da bi vsaj nekaj uspeha imeli, so se nasprotniki pridno posluževali pomoči svojega najzvestejšega zaveznika — šnopsa. Zlasti pri boju za podobčini Šmihel in Reber je ta igral veliko vlogo. A vse zastonj, tudi ta »žavba« ni pomagala. Da, še ob enega volivca jih je pripravila, ker je bila prehuda. Nek Podbojev sobojevnik se

je bil namreč tako »pokroftal«, da se je komaj prizibal na volišče. Tam se je nekaj časa kregal nad svojimi preradodarnimi prijatelji, a ravno ko bi bil imel oddati glasovnice, se je po dolgem in širokem zvalil po tleh. »O, ferdamano smo pali«, je vzdihoval, ko se je počasi pobral od tal in se, ne da bi bil volil, motovilil iz volivne sobe. Liberalci so pa imeli »cahen«, kako je »ferdamano« padla njihova stranka. In to se je tudi zgodilo. Naših glasov nad 700, nasprotnih 40 do 50 v tretjem razredu. Približno enako razmerje je tudi v ostalih razredih in vseh osmerih podobčinah. Liberalci se sedaž tolažijo drug drugega, češ, naj le bo, saj bo prihodnjič drugače! Toda to je že njihov stari »trošt«, ki se vsaka tri leta ponavlja, pa jih vselej hujše na cedilu pusti.

d Iz Prečine. Gotovo misliš, dragi »Domoljub«, ker le malokdaj prineseš kak dopis iz naših krajev, da je naša fara politično mrtva in da v njej žive mračni in pusti ljudje; vendar temu ni tako. Prav radi prebiramo »Domoljuba« ali tudi »Slovenskega Doma« se ne manjka pri nas. Posebno mladi liberalčki se pitajo ž njim. Ali ti nosijo sedaž prav klavno svoje glave, ker vidijo, da jim ne gre vse po volji. Kakor ti je mogoče znano, naš »Domoljub«, so bile pri nas tudi že občinske volitve, ki so pa bile ovržene. Pričakujejo se sedaž vsak čas nove. Liberalci zopet švigajo semintja, od hiše do hiše, ter hočejo s svojimi lažmi dobiti volilce v svojo bisago. Toda upamo, da si bodo hudo obregnili svoj jezik in da treznomisleči možje bodo pokazali, da se ne dajo voditi takim ljudem za nos. Posebno neki mlinar se šopri in širokousti ter razklada volivcem svojo učenost, katero zajemlje iz »Slovenskega Doma« ali kakor se pravi »Svinjskega Doma«. Ta se je predrznil celo prerokati se parkrat z gospodom kaplanom, če ima on pravico voliti ali ne. Fej, nad tako predrznostjo in nesramnostjo. Pa taki ljudje hočejo še kandidirati za odbornika, ki se celo ne privoščiijo gospodu, ki je vso svojo miadost belil svojo glavo z učenimi stvarmi, da bi smel voliti. No, saj upajmo, da jih bodo dobili po svojih umazanih usih. Možje pr-staši S. L. S., vaša dolžnost je, da daste svoje glasove možem, ki so zvesti načelom S. L. S. ne samo v besedi, ampak tudi v dejanju! Torej proč z gnilim in puhlim liberalizmom!

d Svetoduški paša je v penzjonu. To najbolj čutiijo »brljavkarji«. Zakaj? Pred volitvijo je »brljavka« tekla v potokih, liberalci in njihove glasovnice so kar plavale v nji, pa kljub temu je paša iz občinske hiše frčal v nepričakovan penzjon. Užajeni paša po volitvah ni več tako radodaren z »brljavko«, pa »brljavkarji« upajo, da jo bodo še bolj »rukali« pri prihodnjih volitvah.

d Krško. Liberalna purgarija kar ne more verjeti, da jo je premagal tisti kmet, katerega ona tako zelo zančuje. Silno čudno se ji zdi, da jo je vrgel ob tla — kmet, katerega ona »zarajta« sa-

mo takrat, kadar ji pušča kronce po štacunah in oštarijah. Zakaj pa imajo liberalni purgarji tak strah pred sijajno kmečko zmago? Zato, ker vedo, da kmetje ne bomo več nosili kronc v tiste štacune in oštarije, v katerih smo na dan volitve videli strupeno sovražstvo do kmečke stranke. Posebno jih pa peče, ker bodo zdaj prišle na dan vse liberalne »rajterge« o zavoženem občinskem gospodarstvu.

d Leskovec pri Krškem je razvpit. Pa precej po krivici. Pri zadnjih volitvah je kmečka stranka dobila tukaž nad 100 odličnih glasov, čeprav je pomočnica v malarski šoli vpila, da jih bo samo 13. Nerodnih je samo par kričavih oštirjev in par bahavih štacunarjev. Pa še ti se zdaj v strahu povprašujejo: »Kaj bo, če kmetje ne bodo več zahajali k nam, ki držimo vedno z liberalci.« Kaj bo? Potem bi vam kmalu zmanjkalo — sape.

d Krško. Z viharnim navdušenjem je šla kmečka stranka na volišče. »Ali zmagamo zdaj, ali pa nikoli!« je govoril vsak. In to zmagovito navdušenje je rodilo silno lepe prizore. Vodopivca iz Ivanjdola niti bolečine zlomjene roke niso mogle obdržati doma. Sivolasi Bizjak iz Goleka je po dveh bergljah z največjo težavo prišel na volišče. Nevarno bolni Zorič iz Arta in skoro slepi starček iz Leskovca — vse se je potrudilo v boj za kmečko pravdo! Ni čuda, da je purgarjev strah pred tako zavedno kmečko armado!

d Iz Ambrusa. Tudi sem je prišlo par številčk novih liberalnih časopisov. Naši poštenci možje so jih dobrohotno odklonili. Naj jih le imajo liberalni frakarji sami, saj so jim vajeni. Pri nas liberalno časopisje ne bo dobilo tal. Pač pa dobro krščansko časopisje. Od nekaterih strani se čuje, kako da so pogorelci iz Kala sitni in koliko jih je. Res je, da so silno pomoči potrebni, gotovo pa je, da večina njih ne gre daleč prosit, kvečjemu po bližnji okolici, da dobijo vsaj nekaj krme. Dozdeva se, da najbrž nekateri to izrabljajo in se izdajajo za pogorelce, kar pa niso. Naj bi imel vsak potrdilo od župnega urada ali županstva, da se nasprotno lahko golufuje prime.

d Turjak. V gradu je bila letos sijajna božičnica. S. Sardenkovo igrice »Barbike sv. večer« in T. Vasiljeva »Razni stanovi« so igrali šolski otoci, ki so bili od Turjaške grofice vsestransko obdarovani. Gramofon, kinematograf med pavzami, nagovor pri jaslicah in prižgano božično drevo itd.

d Škocijan pri Mokronogu. — Naši liberalci, kolikor se jih kot take priznava, kisle gledajo, ker so vse občine v okraju volile Slov. Ljudsko Stranko. Nikjer prijatelja, nikjer zaslombe. Pa tudi doma ne vedo, kaj naj s svojim liberalizmom počno. Niti pri setvi, niti pri žetvi niso z liberalizmom nič na boljšem. Pač, liberalizem jim dovoljuje žeti, kjer niso sejali. Zato pa je znašal primanjkljaj 1579 kron 79 vin. Ko bi vsaj imeli kaj sadov pokazati. Pa je že smola.

d **Boštanj.** Vendar enkrat! Prisi-
ljeni so razpisati volitve na 26. jan.
Jeseni se jim je tako mudilo, da so jih
boveli imeti kar sredi največjega dela;
sedaj bi jih bili pa zopet radi zavlekli
do spomladi. To vse zato, da bi vi vsled
čela ne prišli volit. Vas se boje. — Se-
daj pa, volivci, pokoncu! Voditelj ob-
štine je bil dosedaj liberalni Drmelj s
svojimi pristaši in hoče ostati še za
naprej. Da se v občini ni posebno dobro
go podarilo, o tem ste že poučeni. 514
kron bi bila občina trpela, če bi tega ne
bi! razkril revizor. Zupanski posli so se
zavlačevali, dostikrat na vašo jezo, to
sami veste. Pri glavarstvu je naša ob-
ština vsled slabega uradovanja na naj-
slabšem glasu. — Vrhutega vzdržujejo
do. edanji voditelji občine pri nas libe-
ralizem. Da je to res nekaj slabega,
kaže to, da so mu skoraj vse občine
Kranjske obrnile hrbet. Kakor pri nas
sedaj, so se vsile preteklo leto volitve
po vseh občinah Kranjske, a so povsod
volitve z nami, z malo izjemami. Še trgi
in mesta so potegnili z nami, kakor:
Krško, Kostanjevica, Mokronog, Kam-
nik, Radovljica, Škofja Loka. Po dru-
god imajo tudi oči in vidijo, da ima
naša stranka prava načela in skrbi za
kmeta. Če za drugod ni liberalizem,
tudi za nas ne sme biti. — Navsezadnje
je tudi liberalci lahko dober gospodar,
kar pa pri nas slučajno ni. Ravno tako
dober gospodar je pa lahko tudi tisti,
ki mu je ljuba cerkev. Čemu bi pa nas
liberalci gospodarili, ko se pa sami
znamo? — Na ušesa nam trobijo: »Kaj
se pa far v to vtiče? S fajmoštvom ni-
kar ne volite! Kdo pa pravi, da bomo
mi s fajmoštvom volili? Mi bomo vo-
lili s Slovensko Ljudsko Stranko, gosp.
župnik pa z nami drže, ker naša stran-
ka zastopa prava načela. Če bi vi za-
stopali prava načela, bi pa z nami
držali. Morebiti so te liberalci že pre-
govorili, da si jim že dal popisati. Vse
še lahko izpremeniš. Samo na pravega
moža se obrni v vasi. — Mogoče se ne
zde vsakomur prav izbrani kandidati.
Pa vsem ni mogoče ustreči in vsi tudi
ne moremo biti odborniki. Sicer je pa
to le breme brez dobička. Bodimo edini,
ker samo v edinstvi je zmaga. — Na
dom vam bodo dostavljali že kar popi-
sane glasovnice. Zahtevajte prazne. —
Na dan volitev vam bodo ticali gla-
sovnice iz rok in druge ponujali. Niko-
mur ne pokažite, ker nikogar ne briga,
kaj imate zapisano. Ta dan ne pojdite
v gostilno ne k Drmelju, ne k Zalaščku,
ne k Turčku, ne k Jožetu. Tam vam ne
bodo dali miru. Samo k Papeževemu Fr.
najbolje je pa na voliše, potem pa
domov. — Liberalni agitatorji so pa
posebno: Muzikant Konhajzler iz Šmar-
čne, od žene ločeni Beržan in pa libe-
ralni fajmošter« Graf. Da jih boste po-
znali, ker se znajo tudi lepe delati. —
Bodimo neustrašeni. Za boljše gospo-
darstvo v občini poskrbimo in vzemimo
ji umazani pečat liberalizma. — Veste
še, da je bila gospodu župniku razre-
zana kočija. Za nas je sramota, da se
našemu dušnemu pastirju kaj takega
stori. Ni pa nobenega dvoma, na čegar

migljaj se je to zgodilo. Kaznujmo jih
s tem, da jim vzamemo komando. —
Obenem preberi tudi druge reči v tem
»Domoljubu«. Mo. ebiti ti bo všeč, da si
ga naročiš, če se nisi naročen.

d **Sv. Gregor.** Letošnja mila zima
in jasni solnčni dnevi nam posebno pri-
jajo, da moremo vse potrebno oskrbeti,
da takoj na pomlad začnemo graditi ob-
društvenem domu našemu gibanju pri-
merno dvorano. Pohvalno moramo
omenjati naše mladenče, ki nabavljajo
potrebni material, kopljejo kamen, na-
pravljajo pesek, sekajo smreke, katere
so nam vrli naši gospodarji drage volje
podarili za lepi namen. Še prav poseb-
no pohvaliti moramo one gospodar-
je, ki so nam oskrbeli potrebno vož-
njo lesa na stavbišče ali na žago in one,
ki so nam lansko leto brezplačno na-
vozili apna in opeke. Z združenimi
močmi si bomo z zmernimi stroški
zgradili dvorano in preuredili društve-
no hišo, da nam bo v čast in veselje,
naši mladini pa v pouk in pošteno za-
bavo. — Izletnikom iz Ribnice,
Sodražice in Vel. Lašč naznanjamo, da
je Tomaž Zabukovec z novim letom
opustil svojo restavracijo in trgovino.
Ob ti priliki pa omenjamo, da je vrli
naš prista Fr. Oblak prav udobno pre-
uredil svoje gostilniške prostore in se
dobro založil s pristno in izborno robo.
Obenem je uredil tudi svoj vrt, da bodo
obiskovalci naših prijaznih višav poleg
dobrih krepčil uživali tudi krasen raz-
gled.

d **Krka.** Zopet nekaj za javnost in
pouk. Naš Jožek skrbi, da ga ne poza-
bimo. Po občinskih volitvah je šel k
sodnji in ovadi našega gosp. kaplana,
da je z grožnjami in darili pripravil
enega volilca k temu, da je dal pod-
pisati volilni list proti svoji volji in
da je s tem prisiljenim listom volil. —
Vsled te ovadbe se je vršila kazenska
preiskava in 11. t. m. je bil obtoženi
pri okrožnem sodišču v Novemestu
s i j a j n o p r o š č e n o b t o ž b e, kajti
izkazalo se je, da ni bilo niti grožnje,
niti zapeljevanja, marveč da je Jožkov
prijatelj B. dotični volilni list pravilno
za liberalno stranko prikrojil in da se
je s tem listom volilo. No naše dobro
ljudstvo zaničuje sploh vsakega ova-
duha; a sodimo, da bodo radi neres-
nične izpovedbe pred sodnijo — še dru-
gi nasledki nastopili.

d **Popotnik iz Mirne doline.** Takega
predpusta pa še ne pomnim, da bi bil
brez snega in da bi trobentice cvetele,
kakor letos. Tako sem mislil, vzel svo-
jega konja, ki sliži na ime palica, pa
hajdi po mirnski dolini. Sedaj pred-
pustom bo gotovo dosti novic za mojo
radovednost. Prišel sem v Mokronog.
Tu ni nič posebnega. Pač, veliko novih
hiš in še več streh; pa še nekaj: Okoli
tiste hiše, kjer se zapíše ženitev, kadar
so »zgljhall«, je stalo več parov ženinov
in nevest. »Ali bodo vsi ti pari srečni v
zakonu?« sem si mislil in jo mahal pro-
ti Tržišču. Tam sem slišal žalostno no-
vico o zakonski sreči. Mlada žena iz
»malna za Mirno« se je zastrupila ter
tako usmrtila sebe in otroka, ki je imel

priiti na svet. Pripovedujejo, da jo je
njen mož vedno zmerjal in pretepal.
To jo je gnalo v obup in smrt. — Kakor
nalašč svarilen zgled dekletom za pred-
pust. »Ne zveži se z moškim, ki mu
bolj ugajajo nauki v šnopsarni, kakor
nauki v cerkvi.« — Šel sem proti Bo-
štanju. Tam se kuha in vre. Kaj? Ob-
štinske volitve imajo 26. t. m. Liberalci
tekajo na vse strani, pa tudi pristaši
Ljudske Stranke ne drže križem rok.
Dosedaj so gospodarili liberalci, pa ka-
kor sem bral svoj čas v »Domoljubu«,
so slabo gospodarili. Zato se jim sedaj
stolčki majejo. Kmetje, ako ste pametni,
jim jih sedaj lahko izpodmaknete. —
Boštanjskim liberalcem je priteknel na
pomoč tudi trojiški Flajs. Dasi mu kle-
rikalci smreke kakor koza, ki se potika
po grmovju, vendar mu njih glasovi in
pooblastila lepo diše. Še »tercijalka«
mu prav pridejo in jih ponižno prosi
za pooblastila. Velivci, bodite previdni
in pokažite liberalnemu agitatorju vrata.
— Na vse kriplje dela Drmelov
Lojze, da bi prišel v občinski odbor.
Ljudje pa pravijo: Kako bomo še Loj-
zetu zaupali občinsko gospodarstvo?
Saj mu še oče svojega ne zaupa. Dru-
gače bi mu bil že gotovo zdavnaj iz oči
posestvo. — Dolgo časa me že ni bilo
v Mokronogu. Posvetimo malo tja! No
pogorišče je že precej pozidano, sedaj
človek niti pojma nima, kako je bilo na
Sv. Jerneja dan. Bog blagoslovi dobre
roke, osobito gg. poslance in našega
predobrega g. okrajnega glavarja, ki
nepretrgoma skrbi za trg. V Ostrožniku
so zidali krasno znamenje iz lahkega
kamenja, soha v njem predstavlja lu-
ško Mater Božjo, tako lepe podobe pa
še nisem videl. Nad vse lep je bil blago-
slov; tam so ljudje še globoko verni.

Posebno pa moram pohvaliti oko-
lico mokronoško radi občinskih voli-
tev. Kaj so delali liberalci, da bi zma-
gali — je vse zastoj, naš kmet ne
pusti! Vzel je v roke metlo in pomedel
z liberalci, da niti enega ni notri pustil.
Pretečeni četrtek je bil novi odbor za-
prisižen, upajmo, da bo v čast S. L. S.
Možje, dobro si zapomnite, kako suro-
vosti so uganjali liberalci, kako so kli-
cali po trgu: »kmet nas ne bo koman-
diral!« Sedaj bo pa kmet ukazoval, tisti
kmet, ki vse redi in vse nosi. Nikoli ne
pozabite ve žene in dekleta, kaj ste tre-
pele tiste čase, pridne ste bile — saj
šo vas sam g. župnik že parkrat za to
pohvalil! Vse za veró, dom, cesarja —
po tem geslu naj se dela! Liberalnim
lažnikom, obrekovalcem in hinavcem
pa pokažite vrata, s takimi ljudmi niti
ne občujite! Njihovo olko ste videli na
shodu pred cerkvijo. Tam ste videli
vrhunec surovosti, lepo so se obnašali,
kaj ne, možje, kateri hočejo imeti prvo
besedo! Da prvo besedo naj imajo vsak
prvi četrtek na sejmu, tam pripeljejo
njihove tovariše. — G. nadučitelja v
Mokronogu pa prosim, naj začne zopet
dečke poučevati v sadjereji in zelenjar-
stvu, brat in pisat že znajo. Deklice
naj se pa uče gospodinjstva. Lansko
leto je dobro zaleglo! — Jelencu v Ga-
brijelih bi pa povedal, naj pusti cerkve-

ne račune v miru, organista pri sv. Trojici bodo že ljudje plačali. — Mladotičarje pa vprašam, če je res, da prosijo pri naših poslancih za podporo v svrhu zidanja hlevov, roko pa drže liberalcem. Liberalci nas ne bodo rešili, so sami zmrznili!

Notranjske novice

n S Slapa. Dne 28. decembra 1911 vršile so se pri nas občinske volitve, pri katerih je zmagala S. L. S. z ogromno večino na celi črti. Obe stranki: S. L. S. in »Napredna kmetska stranka«, kakor se sami nazivljajo, sta upali na zmago. Agitacija bila je na obeh straneh jako živahna, agitatorji obeh strank hodili so eden pred drugim doma in po drugih občinah, kjer je bilo kaj volilcev za našo občino in pobirali pooblastila, izkaznice in glasovnice. Volitev se je vršila mirno, le N. k. stranka prinesla je nekaj takih pooblastil, ki jih komisija ni mogla sprejeti, ker niso odgovarjala zakonitim določbam občinskega volilnega reda. S. L. S. je bila najbolj zagotovljena, da zmaga v I. volilnem razredu, upala je pa, da prodere tudi v II. in III. razredu, kar se je tudi zgodilo, da bo pa v II. in III. razredu zmagala s tako ogromno večino, tega niti sami nismo pričakovali. Izid štetja glasov je bil sledeči: V I. razredu naši po 36 in 35 glasov, nasprotniki 23, 22 in 21 glasov, v II. razredu naši po 67 in 66 glasov, nasprotniki 32 in 30 glasov, v III. razredu naši po 120, 117 in 116 glasov, nasprotniki 70, 67 in 64 glasov. Čast vsem domačim in tudi tujim volilcem, ki so oddali svoje glasove za S. L. S. v vseh treh razredih. Seveda je, kakor skoraj povsod, tako tudi pri nas vložila nasprotna stranka pritožbo proti volitvi in še celo dve, ker so morda mislili, da bi bila ena sama premalo. Kaj poreče k tem pritožbam c. kr. deželna vlada v Ljubljani, bomo videli toliko pa že danes lahko rečemo, da čeprav bi bile volitve razveljavljene, vidimo se pri drugih v ravno takem, če ne še v večjem številu.

n Vrhpolje. Dne 1. oktobra 1911 so se vršile pri nas občinske volitve, katere pa niso bile vseh nekaterim svojeglavnežem in so se pritožili na višjo oblast, katera jim je pa podala več prav lepih nauk, tako da sedaj premišlujejo svojo revo. Volitve je vlada potrdila in s tem jim je pokazala, s kakšnimi neosnovanimi sredstvi so si na vsak način hoteli priboriti vodstvo občine. Pa prišli so drugačni časi; ljudje so povečini v taboru S. L. S. in se ne dajo begati od takih nezadovoljnih. Čast in hvala vsem, ki so pripomogli, da so se volitve tako lepo izvršile.

n Vrhpolje. Kar smo že dolgo želeli, se nam je zgodilo v nedeljo, dne 14. januarja 1912: ustanovila se je v izobraževalnem društvu »Čebelica«. Vod-

stvo je prevzel gospod župnik. Dal Bog, da bi se »Čebelice« pridno posluževali otroci in tudi stariši, ker v »Čebelico« se sprejemajo zneski od 10 vin naprej, knjižica siane 10 v, katero mora vsak pri vstopu plačati. Namenjena pa je »Čebelica« posebno mladim, da se že v mladosti učijo varčevati. Boljša pa je »Čebelica« kakor tisti »Punčuhovi šparovci«, kakor ljudje pravijo. Uraduje se vsako nedeljo po popoldanski službi božji. Torej otroci in odrasli, poslužujte se pridno »Čebelice«. — Prijatelj »Čebelice«.

n Št. Vid pri Vipavi. Kat. slovensko izobraževalno društvo v Št. Vidu bo imelo svoj redni občni zbor dne 28. januarja t. l. takoj po popoldanski službi božji v prostorih nove mlekarne. P. n. člani in članice kakor tudi prijatelji katoliške misli pridite v obilnem številu. — Naznanja se, da priredijo omenjeno društvo na Svečnico dne 2. svečana t. l. ob sedmi uri zvečer zabavni večer z različnim sporedom v dvorani mlekarne. — Dobili smo Št. Vidci ravno kar novega župnika preč. g. Frančiška Severja. V novi nastopajoči službi želimo g. župniku iz srca obilo sreče in zdravja.

n Črni vrh nad Idrijo. »Domoljubovi« naročniki črnovrške občine:

Idrijska Bela	(12)	6+1—4=3
Idrijski log	(23)	8+3—2=9
Javornik	(8)	5+1—1=5
Kanji dol	(12)	1+0—0=1
Lome	(39)	15+4—7=12
Mrzli log	(17)	7+2—4=5
Predgrize	(37)	9+0—5=4
Črni vrh	(69)	26+5—13=18
Strmec	(11)	2+2—1=3
Zadlog	(53)	26+5—9=22

skupaj: (281 hiš) novih 23, odpadlo 46, toraj 82 naročnikov. — Te številke povedo marsikaj! Nazadovanju je vzrok premala agitacija, bo pri občinskih volitvah, pomanjkanje pismonoše v okoliških vaseh, napačno čitanje lista in pa premala zavednost nekaterih naročnikov. Oglasite se še novi naročniki! Zavednost na dan! Može in fantje na plan! — Pri c. kr. poštne uradu v Črnem vrhu nad Idrijo je bil v letu 1911. odposlanih priporočenih pisem 352, zavitek in denarnih pošiljatev 777, nakaznic 1111; čekov in vlog je bilo vplačanih 2148. Prišlo pa je na urad priporočenih pisem 1208, zavitek in denarnih pošiljatev 1434, nakaznic 790, izplačil poštne hranilnice 151, pismenih pošiljatev s povzajem 397. Skupni promet je znašal 8368 jednot. v primeri s prejšnjim letom več za 229. Znamk in drugih poštne vrednostnic je bilo prodanih za 1717 K 65 v. Denarni promet je dosegel vsoto 250.188 K 53 v. Pošta je v III. razredu, 3. stopnji. Ljudstvo potrebuje brzjava, dvakratno zvezo z Godovičem in deželnega pismonošo.

n Bloke. Prav imenitnega kozla je ustrelil znani lovec Franc Zakrajšek, po domače Klobasar iz Runarskega. Lovil ga je po Novi in Nemški vasi, po duhovski soseski in Strmci in šel za njim čez Benete dol v Ravne,

dokler ga ni dobil. Pa ta kozel ni ne divji, ne domač, ampak političen. Može se sili med voditere naših mladecev. Obletal je malo manj kot vso farno, da je dobil dvajset podpisov na pritožbo proti sklepu občinskega odbora, ki je na prošnjo izobraževalnega društva dal temu brezplačno eno sobo v stari šoli pod pogojem, da jo odpove, kadar hoče, in da društvo skrbi za snago in morebitno popravo. Sklenilo se je že poprej, da ostanejo šolske sobe prazne, dokler se ne uporabijo v ta ali oni namen. Če se bodo preuredile za stanovanja, bo treba nekaj tisočakov, ker stavba je od vrha do tal potrebna popravila. Če je to že mogoče, bodo povedali drugi može, ki imajo vpogled v občinsko blagajno, ki baje ni ravno prenapolnjena z denarjem. Če pa bi imele biti sobe prazne, ali ni boljše, da se dajo v izobraževalne namene? Se vsaj snažijo in zračijo. S tem občina ni čisto nič oškodovana. To mora umeti vsak, ki ima količkaj soli v glavi. Ne tako naš Klobasar. Jel je vpit, da se zapravlja občinsko premoženje, sklobasal pritožbo na deželni odbor, kjer je pa prav pošteno pogorel. Na pritožbi pa so bili tudi tile podpisi: Johan Šega; Anton Marolt; Primož Plos; Anton Hribar; Janez Turk; Anton Gregorič; Hiti Matija; Stražišar Janez; Andrej Zakrajšek; Franc Zakrajšek; Janez Zakrajšek; Janez Zadnik; Lovrenc Ponikvar; Jernej Krašovic; Janez Knave; Franc Zakrajšek; Helena Lavrič; Matija Pavčič; Janez Hribar; Alojs Klančar; Ivan Klančar; Jakolj Zakrajšek; Anton Intihar; Jožef Mazi; Franc Namre; Janez Zabukovec; Matija Škrabec; Jožef Gorše; Janez Modic; Alojs Anzeljc. — Kako je Klobasar prišel do nekaterih podpisov, pa kaže naslednja izjava:

»Podpisani izjavljamo, da se nismo nikdar podpisali na pritožbo proti izobraževalnemu društvu, da nismo o tem sploh nič vedeli, oziroma da sva dva sicer podpisala, pa sva bila od Fr. Zakrajška z Runarskega napačno poučena in da popoinoma odobravamo, da ima imenovano društvo brezplačno na razpolago eno sobo v stari šoli, dokler se ta ne odloči v drug namen. — Bloke, 15. januarja 1912. — Magdalena Lavrič. Janez Hribar. Anton Marolt. Janez Knaus. Matija Paučič.«

n Gornji Loga ec. Na praznik sv. Štefana so vprizorili naši Orli v Društvenem domu igro »Mostra Križnika božični večer«. Igralci so svoje vloge izvrstno izpeljali, dasi nastopajo malekrat. Navzočemu občinstvu so mladeniči zelo dopadli in vsakdo si je želel, naj bi mladina bila vedno navdušena za take lepe ideje in naj bi tudi nam starim priredila večkrat kako veselo určo poštene zabave in ne samo zabave, marveč tudi izobrazbe, katero danes tudi priprost človek tako zelo potrebuje. — Občni zbor S. k. izobraževalnega društva bo v nedeljo, dne 21. t. m. Pridite vsi, može, žene, dekleta, mladeniči, ne samo društveniki, marveč tudi drugi, da razvidite, čemu so

pravzaprav naša društva. Zeleti je, da bi se zlasti naši možje kaj več zavzemali za naš pošten napredek! Možje, na noge! — V Dolenjem Logatcu sta neznanca človeka dne 7. t. m. hotela vломiti v konsum. Pregnala jih je ondi bivajoča ženska, dasi jo je dobila malo po glavi, ko je namreč pogledala skozi okno, kdo sili notri.

Logaško okrožje Orlov ima svoj občni zbor v nedeljo, dne 21. januarja, ob 3. uri popoldne v dvoranu Izobraževalnega društva v Gor. Logatcu. Ob enem bo tudi predavanje.

n Iz ledinskih hribov. Pri vseh volitvah v naši dolini so liberalci v Žireh trn v peti zlasti duhovniki. Zakaj? Liberalci hoče farbat, a duhovniki razkrivajo njihovo gnjilobo. Dopisun »Sl. Domac« je posebno pri srcu ledinski župnik — in hoče ga dopisun na vsak način obiliti s svojo smrdljivo liberalno gnojnico ter kot staro slepo cigansko kluse bije, grize po župniku in raztresajo svoje umazano blato po duhovniku, ki mu prav nič ni naredil, razun tega, da v šoli poučuje njegove otroke: Spoštuj očeta! To cigansko liberalno kljuse se drzne še celo c. kr. orožnike v Žireh v »Slovenskem Domu« napadati, češ župnika so spustili na vohane — a ubogega trpina - siromaka — kmeta pa ne! C. kr. orožništvo je postopalo pri volitvah nepristransko, ako je povedal kdo tehten uzrok — ga je orožništvo spustilo na voliče, naj si boče duhovnik ali škric — berač ali bogatin. — Za kaj pa žirovska liberalna komisija ni razpisala volitve vsaj za tri dni; pretipala je vsako glasovnico S. L. S. — prešela kosti — češ, ljudje se bodo naveličali, tako si je sama sebi metala pesek v oči. S. L. S. se je držala do zadnjega moža, dokler je imela glasovnico v rokah. S polževo hitrico je hotela liberalna stranka ljudi begati, ali sejala je le na veter. Nad ledinskim župnikom in orožnikom se dopisun hudeje. Župnik je opravičeno prosil radi bolnika, ki ga je zjutraj previdel, da ga je c. kr. orožnik pustil čez prag; ti liberalno neumno kljuse, kaj pa porediš, ko je tvoj liberalni tovariš potegnil glasovnico možu iz rok ter mu s silo potisnil drugo v roko. Mož, ki je čakal že več ur, videl je, da je ogoljufan, obrne se: Liberalca pa že ne bom volil, in je zopet 2 uri moral iti nazaj peš v hribe. Kdo je delal silo? Kdo je kradel? Kdo goljufal? Ali mar župnik, ki je v dušnemu pastirstvu hitel domu? ali pa tak postopač, ki je siromaku-trpinu jemal glasovnico iz rok. Zamorec — le peri se, — liberalci, čim bolj se umivaš, tem bolj boš črn. Sila ni nikjer dobra! Stranka laži in obrekovanja, tvoj liberalen obroč ti je počil in ne drži več!

n Na Dobrovi pri Ljubljani se je v dnevih 6., 7. in 8. januarja t. l. vršil tridnevni kmetijski poučni tečaj, ki ga

je priredil vis. deželni odbor. Sporedno smo priobčili v zadnji številki »Domoljuba«. Udeležba je bila velika. Govorniki so navdušeno in prepričevalno obdelali vsak svojo snov; kmetje pa so poslušali z napeto pozornostjo. — Visokemu deželnemu odboru izrekamo tem potom zahvalo za prireditve tečaja, posameznim govornikom pa za njihov trud. Gg. govorniki so nam pokazali pot in način, kako izboljšati gospodarstvo, kako doseči na isti zemlji in pri istem številu živine boljših dohodkov, na kmetih pa je, da sedaj to, kar so slišali, praktično izvedejo in si tako sami naprej pomagajo po pregovoru; »Pomagaj si sam, in Bog Ti bo pomagal.«

n Sv. Trojica nad Cirknico. Dne 24. dec. se je v šil v našem izobraževalnem društvu občni zbor. Udeležilo se ga je lepo število članov. G. župni upavitelj je na kratko opisal delo in pa pomen izobraževalnih društev. Opozarjal je na razne sovražnike, ki jih ima naša organizacija. Na eni strani se moramo boriti zoper narodne nasprotnike, na severu proti Nemcem, na jugu proti Lahom, na drugi strani pa so naši liberalci in socialni demokrati, katerim je naša organizacija trn v peti. Spoznali smo, da je edino krščanska organizacija porok za napredek našega naroda. Nato se je izvršila volitev v odbor. V nadi, da se bo z novim odborom začelo tudi novo življenje v našem društvu, smo se razšli. — Župnišče pri Sv. Trojici je že davno zgrajeno in oddano svojemu namenu, a še do danes ni plačano. Vzrok so razni sovražniki ljudstva. Hoteli so imeti račune, ko pa so se ti postavili, pa so vse prebrskali, da so našli kak ugovor in tako račune zavlačevali na splošno nevoljo župljanov. Šele pred kratkim je c. kr. okrajno glavarstvo poslalo račune v pogled. Dne 26. decembra so prišli pogledat sklepne račune tudi naši liberalci, na čelu jim neki osmošolec, menda celo jurist, ki je razkladal zbranim svojo modrost. Da je pa silno plitva modrost liberalnega študenta, priča nam dejstvo, da se je hudoval nad pobotnico, ki jo je napravil državni tehnik iz Postojne, češ, kdo more brati to čičkarijo. Pregledovali so jo tudi njegovi pristaši. Slednjič so pogruntali, da je to pisava načelnika stavbenega odbora. Naenkrat pa so bili vsi poparjeni, ko je načelnik stavbenega odbora, ki je bil slučajno navzoč, izjavil, da bi si štel v čast, ako bi imel enako pisavo, kakor državni tehnik. — Tako so bili liberalci zopet za eno blamažo boljši. Kakor se čuje, bodo ti zopet vložili ugovor proti računom. Ker se je denar za novo župnišče izposodil, treba je, kakor je samo po sebi umevno, dajati obresti, ki bodo zelo narasle, ako se bodo še dalje pritoževali proti računom. Sedaj pa sodite, kdo je sovražnik trojiških župljanov.

Za kratek čas.

Dober odgovor. A.: »Ti torej ne maraš Debečve Franice?« — B.: »Po pravici rečeno — zdi se mi preneumno!« — B.: »Da bi te vzela, — kaj ne?«

V šoli. Profesor: »Peteršilj je dvoje sorte: pravi in divji. Pravi se razloči od divjega po tem, da prav močno po peteršilju diši!«

SKRIVALNICA.

Kje je deklica?

Mnenje gosp. dr. Serafimoff-a
Sofija.

Gospod J. Serravallo,
Trst.

V prijetno dolžnost mi je podati svoje mnenje o Vašem izdelku Serravallovem Kina vinu z železom. Je zdravilno vino, dobrega okusa, ki ga radi uživajo vsi, katerim sem ga predpisal. V kolikor sem mogel konstatirati iz rezultatov, dobljenih v praksi pri bolnih na malokrvnosti, malarični mrzlici, breztečnosti in pri rekonvalescentih raznih boleznih, je odveč, da ponovim to, kar so drugi moji kolegi konstatirali, in to je, da so uspehi v vseh slučajih v vsakem pogledu najboljši.

Sofija, 18. oktobra 1908.

Dr. Serafimoff.

Mi nočemo imeti glavobola, zobobola, trganja, bodljajev, revmatične bolečine v hrbtu in mišicah. Mi uporabljamo Feller-jev fluid s znamko »Elsafluid«. Dvanajstletna za poskušnjo stane samo 5 kron franko. Zelodec ugradijo, pospešijo prebavo in izbornu učinkujejo Feller-jeve odvajalne Rhabarbera-kroglice s znamko »Elsa-kroglice«, šest škatljic franko 4 krone. — Dobe se od E. V. Fellerja v Stubici, Elsa trg št. 17 (Hrvatsko).

Oslovski kašelj mnogo ugodneje in lažje prestanete ter hitrejše preteče, če od začetka rabite zdravniško toplo priporočen Thymomel Scillae iz lekarn B. Fragnerja v Pragi. Steklenice po 2 K 20 h se dobijo skoro po vseh lekarnah, vendar pazite zelo na ime Thymomel Scillae.

Imate li bolečine?

Revmatiške, trganje, glavobol, zobobol? Ali ste si jih nakopali na prepihu vsled prehlajenja? Poizkusite vendar bol lajšajoči, zdravilni, krepilni Feller-jev fluid s z. »Elsafluid«. Ta je res dober. To ni samo reklama! Dvanajstletna za poskušnjo 5 K franko. Izdeluje lekarnar Feller v Stubici, Elsatrg 16 (Hrvatsko).

LOTERIJSKE ŠTEVILKE.

Brno, 10. januarja: 19. 73. 89. 48. 14.
Trst, 13. januarja: 66. 39. 60. 10. 72.
Linc, 13. januarja: 61. 20. 19. 22. 52.

Tržne cene

za 100 kg.

Ljubljana, dne 16. januarja 1912.

Table with columns for 'Deželni pridelki' and 'Zivina, meso'. It lists various goods like flour, oil, and meat with their respective prices in two columns.

Prislat 14 kar. zlati in srebrni poročni prstani. V pristnem srebru c. kr. uradno puncir. K - 80, v prist. pozice...

Sachsen-Altenburg Technikum Altenburg. Oddelek za inženjerje, tehke, delovodje. Gradba strojev avtomobilov, elektrotehnika 5 laboratorij.

Pištola za rapano (strabino) strela. Varno, in najbolj gotovo sredstvo za obrambo, preplavanje in straženje.

Vedno za strel pripravljeno. Zelo glasen pok. Nadomesti drago in nevrno orozje. Neizogibno potrebno za kolesarje, turiste, potnike, avt. mošliliste, vrtnarje itd.

Najlepše blago za obleke dobite pri J. CIUHA. Stari trg št. 1.

Inženerska akademija Wismar, Ostsee. Za stroje in s'oktr. inženjarje, stave, inženjarje, geometre in arhitekta. Železobetonska gradnja in kulturna tehnik. Novi laboratorij.

Razpisuje se do 28. februarja 1912 služba organista in cerkovnika v Hodičah. Služba daje v gotovini 400 K brez pripadkov. Zraven ima cerkovnik vrt, nekaj polja in travnikov za vporabo in dobi tudi štiri kladre drv. Nastop 11. aprila 1912.

Zatekla se je v lovišču „Dragomelj“ pri Domžalah dne 31. decembra 1911

psica (brak) tirolske pasme, črne barve. Kdor jo dobi, naj isto izroči proti dobri nagradi gosp. A. Martinc, Ljubljana, Kongresni trg št. 17.

Amerikanci, pozor! Hiša, nasproti cerkvi, ob železniški postaji, pripravna za obrt in gostilno, z velikimi kletmi, hlevi in posestvom se proda pod zelo ugodnimi pogoji.

Hranilnica in posojilnica v Gorjah pri Bledu prodaja, oziroma da v najem pod ugodnimi pogoji

„Kodrasovo“ gostilno v Spodnjih Gorjah. Gostilna ima ugodno lego ob križišču treh cest. Podrobnosti pove vodstvo hranilnica.

PREKLIC.

Podpisani preključem vse neresnične besede, katere sem govoril na dan občinske volitve v gostilni pri Pernušu v Mošnjah čez Franceta Valjavec, posestnika iz Loš.

Franc Bešter, posestnik iz Paljavč.

Več mizarških pomočnikov in enega učence sprejme takoj v trajno delo Anton Dornič, izdelovatelj orgel v Radovljici.

Vajenca za ključavničarsko obrt sprejme takoj Ivan Smole, Mala čolnarska ulica št. 6, Ljubljana.

Po infekciji so se že pogosto neznatne rane spreminile v zelo hude. Zato pokrite vsako rano z zato najbolj prikladnim sredstvom. Ze 40 let se je izkazalo mečlino vlačno mazilo tako-zvano prašico domače mazilo, kot zanesljivo sredstvo za obvezo. To obvaruje rane, olajšuje vnetja in brkljčine, hladi in pospešuje zaceljenje.

Kralj Saliko Technikum-Hainichen. Družba za električne in mehanske poslovanje. Uredništvo: Družba tovarna.

Nedosežna je izbira črnih in dobrih uporabnih predmetov in daril vseh vrst v mojem glavnem ceniku s 4000 slikami, kateri se na zahtevo pošlje vsakomur zastonj in poštne prosto. C. in kr. dvorni založnik Jan Konrad Brūx št. 275 (Češko).

Zasluzek! 2-4 K m dan in stalno s prevelikimi lahke pletenine doma Edino moji stroji za hitro pletenje „Patenthebel“ ima izkušene jeklene dele, piete zapetih vo nogavice, modne in športne izdelke. Predznanje nepotrebno. Poduk zastojni. Oddal enostavno izkuzne Troški naci. Pom. garanc. t. sine službe. Neodvisna ekat. učenca. Prospekti zastoni. P. d. rje za pospeševanje domačega delat. trgov. sodn. protokol. Karl Wolf, Dunaj, Mariahilf, Neugasse 129.

Zastonj in franko dobi vsak moj glavni cenik s 4000 slikami o uporabnih stvarih in darilnih predmetih vseh vrst, katerega na zahtevo takoj pošljem. C. in kr. dvorni založnik Jan Konrad Brūx št. 2763, Češko.

543 oseb je bilo glasom dokazov po Remmela rastlinskih kapljicah (treba jih je zavžiti) oproščenih trganja po udlih, podagre, ischias in revmatizma. Sijajna priznanja. 1 steklenica K 6.—. Laboratorij Karl Remmel, Landshut, Bavarsto 109. 3646 6

Zastopniki in potovaleci! za obiske z sebnih p. odajincev s suknem b. agon za posopse in dan se sprejmo proti visoki proviziji event. n. zneje stalno pri prvi razpoš. blag. P. omdbne pod: „Weltfirma 9 6“ na anononno pisarno M. Dukas Nachf. Dunaj 11. 3381. Narav. nakup. Ustanovij. 1879.

Ceneno Češko samo ova dobra kakovost 5 kg sivoga, skubljenega K 9-90, 12.—, bolj šega K 15.—, belega mehkega puha K 24.—, bolj šega K 30.—, snežnobelega, zelo finega K 3 — do K 42 — Razpošiljanje franko in carine prosto proti povzetju. Zamega proti povrnitvi poštnih stroškov dovoljen. D. Schnurmacher, Taus 246 (Češko). Najzanesljiveje in najboljše je, ako se izbere iz list. cenika z vzorcem pošlji, perja in postelj. blaga, ki se pošlje radevolje zastonj in franko. Prosti se naznan ti cenov. perja za poskušnje.

PROSIMO zahvaljate zas onj naše do blagostanja vedeče NALOGI IZUMITELJEV Fr. Heimbach & Co., Koln ob Reno, družba za vnovčenje patentov. 104

Več raznega kovaškega orodja kakor: dva cilind. mehova, nakovala in drugo ima naprodaj M. Šetina, vdova, Zg. šiška št. 101, pri Ljubljani. 171

Nova hiša z vrtno, vodnjakom in hlevi se proda po nizki ceni. Deset minut od kolodvora št. Peter na Krasu. Več se izve pri Antoniji Zele, Hrastje 21, p. št. Peter na Krasu. 169

Podpisani iščem kovaškega učenca iz pošteve rodovine. Sprejem takoj in po dogovoru. — MATEVŽ GRILC, kovaški mojster v Ribnem p. Bled.

Proda ali v najem se da mlin in žaga na Gorenjskem blizu Kranja z gospodarskimi poslopji in s 60 mernikov posevte, travni ki in gozdi. — Naslov pove uprava tega lista. 72

Dober krojač ki bi zmerno računal, bi imel lepe dokodke v črnem vrhu nad Idrijo. Okolica obšna, življenje primeroma ne drago. Kdor se hoče prepričati, naj poizkusi. 176

Naicenejši nakup suknja, ženskega blaga, najboljših sifonov, cvilha, razne vrste odev in prtov itd. si vsakdo nabavi, kdor se obrne na domačo manufakturno trgovino I. Kostevc, Ljubljana, Sv. Petra cesta 4. Vzorce pošljem poštaine prosto. 3579

H. SUTTNER, Ljubljana 1, Mestni trg štev. 25

Lastna protokolirana tovarna ur v Švici.

Tovarniška znamka

'IKO'

Vsak čitatelj tega časopisa dobi zastonj in poštine prosto moj bogati cenik od ur, zlatnine in srebrnine. - Pišite še danes eno dopisnico za 5 vinarjev na trdko

H. SUTTNER, Ljubljana 1.

Moja

št. 410 **nikel Roskopf**
jako dobro idoča, samo K 4 10,
št. 500 z sek. und. kazalcem K 5 50
Dve leti garancije.

Stárek & Macháně
Spy štev. 45 Češko.

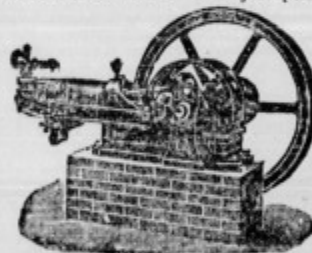
družin se oblači z izdelki iz tkalnice

Poslavec za poskušajo po povzetju vsakojeda 3 m kanatna **Rekordia** za posteljne prevleke rdeče ali modro pisane K 10 60. - 23 m bele tkanine za srajce **Iris** K 11. - 18 m celina za srajce **Permanent** sortiran po 3 m samo K 8 60. 1 tucat belih platnenih-damašt brisov št. 7 K 6.

Gorska tkalnica 2643

a nepovojno denar narai. v zrcerzi zastoni!

1 do 2 vinarja obratnih stroškov za uro in HP z mojimi pat.

motorjem z močnim prifiskom in za surovo olje
od 16 HP naprej; 4 do 5 vin. pri mojih petrolinskih motorjih in petrolinskih lokomobilah, dalje 2-10 HP tudi stoječe motorje

Tvornica motorjev
I. WARCHALOWSKI
Dunaj III., Paulusgasse 1.
Na tisoče motorjev v obratu. Cenovniki gratis. Ugodni plačilni pogoji. V zalogi tudi že rabljeni petrolinovi motorji. 315

Hlanec krščanski mladenič se išče za župnišče. Vajen mora biti kmečkoga dela. Sprejme se tudi bolj prileten. Več pove upravništvo „Domoljuba“. 45

cenno Posteljno Perje

1 kg sivlega skubjenega K 2.-, boljšega K 2 40, pol belega prsnega K 2 90 belega K 4.-, finega mehkega puha K 6, prvovrstnega K 7.-, 8.- in 9.-od. Sivlega puha K 6.-, 7.-, belega finega K 10.-, prsnega puha K 12 - od pet kg naprej franko.

Dovršene napolnjene postelje

iz gostega, trpežnega, rdečega modrega ali belega intenzivno blega. 1 pernica 180 cm dolga, 120 cm široka, z 2 vzglavnica, vsaka ca. 80 cm dolga, 60 cm široka, zadostno napolnjena z novim sivim, puhastim in trpežnim postelnim perjem K 16.-, s pol puhom K 20.-, s puh perjem K 24.- Posamezne pernice K 10.-, 12.-, 14.-, 16.-. Posamezne vzglavnice K 3.-, 3 50, 4.-. Pernice 200 krat 140 cm velike K 12.-, 15.-, 18.-, 20.-. Vzglavnice 90x70 cm velike K 4 50, 5.-, 6 50. Spod. pernice iz najboljšega gradiva za postelje 180x116 cm velike K 12.- in 15.-, razpošilja proti povzetju ali naprej vpričilo.

Maks Berger Dešenica št. 412 a Češki les.

Nikak riziko, ker se zamenjava dovolj ali denar vrne. Bogati ilustr. ceniki vsoga posteljnega blaga zastonj. 117

Pametna glava
vporablja vedno

Dr. Oetker-jev pecilni prašek po 12 vin.

Popolni, higijenični, od zdravnikov priporočeni nadomestek za drože oziroma kvas. Vsa močnata jedila in pecivo bodo vsled tega večja, rahla in lažje prebavljiva.

Dr. Oetker-jev vaniljni sladkor po 12 vin.

kot najzlahnejša dišava za mlečne in močnate jedi, za kakao in čaj, čokolado in krem, šartelj, torte, puding in smetenjak; dalje s finim ali puder-sladkorjem pomnožen za potresavanje vseh vrst peciva in močnatih jedi. Nadomesti popolnoma 3 do 4 kope dobre vanilije. Ako se zmeša 1/2 zavojčka dr. Oetker-jevoga vaniljnega sladkorja z 1 kg finim sladkorjem in se da istega 1 do 2 polni žlici v čašo čaja, potem se dobi aromatiško, okusno pijačo. 2713

Dr. Oetker-jev pecilni prašek in vaniljni sladkor se dobi v vseh trgovinah kolonijalnega blaga itd. Obširno vporabno navodilo je na vsakem zavojčku. Zbirka receptov zastonj.

Preizkušeno zanesljive ure
z reelnim 3 letnim pismenim jamstvom.

St. 410. Niklasta rem. ura „Fantasie“ slobn okrov z dobrim izborom re uliranim, v kamah tekočem pomnikljanem koletan K 7 50.

St. 415. Is a v pristenem srebrnem okrovu s pozl. robom, obročkostom i. krono K 11.-.

Brez rizika! Zameno dovoljena, ali denar razaj.

Razpošilja po povzetju Prva tovarna ur

JAN KONRAD,
c. in kr. dvor. založnik
Brüx štev. 2728.
Češko.

Glavni cenik s 4000 slikami na zahtevo vsakomur zastonj in franko.